VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XX. évfolyam, 6007. szám | Szombat, 1964. julius 4. | 4 oldal, 20 bani

A munkatermelékenység állandó növeléséért

Az RMP KB legutóbbi plenárisa számos uj intézkedést fogadott el, melyek célja hozzájárulni a dolgozók életszinvonalának állandó növeléséhez azáltal, hogy átlagban 10 százalékkal emelik a fizetéseket, leszállitanak egyes fizetési adókvótákat és felemelik az állami gyermekpótlékra jogositó fizetések felső határát.

Ezek az intézkedések, amint arra a Román Munkáspárt Központi Bizottságának és a Román Népköztársaság Minisztertanácsának Határozata rámutat, azon sikerek következményei, amelyeket népünk a népgazdaság fejlesztésében elért. Valóra váltva a pártnak az ország szocialista iparositására, a szocialista mezőgazdaság fejlesztésére irányuló politikáját, a munkások, mérnökök, technikusok, kollektivisták és a többi dolgozó jelentős eredményeket ért el a népgazdaság minden területén.

Hazánk minden dolgozójával együtt, Arad város üzemeinek munkaközösségei is — a pártszervezetek állandó mozgósitásával és irányitásával — számottevő sikereket értek el a termelési terv tulszárnyalásában, a munkatermelékenység emelésében, a termékek minőségének javitásában és az önköltségi ár állandó csökkentésében. Ebben az esztendőben a tervezett ipari összтermelés 26 százalékkal lesz nagyobb az 1963. évi megvalósításoknál, a munka termelékenysége pedig 22,7 százalékkal. Ez azt jelenti, hogy az összтermelés növekedésének több, mint 85 százalékát a munkatermelékenység emelkedése révén kell biztositani.

A pártszervezetek által kifejtett politikai és szervezőmunka eredményeként, azon intézkedések nyomán, amelyeket a vállalatok vezetőségei a városi pártbizottság utmutatásai alapján hoztak, az év első 5 hónapjában a termelési terv 100,7 százalékban valósult meg, a munkatermelékenység növekedésének mutatószámát pedig 1 százalékkal tulhaladták. A termelési terv tulszárnyalása több, mint 9 millió lej értékben, teljes egészében a munkatermelékenység növekedése révén valósult meg.

Különösen sokatmondó az a tény, hogy városunk vállalatainak tulnyomó többsége megvalósitotta, sőt tulszárnyalta a tervezett munkatermelékenységet. Jó eredményeket értek el ezen a téren a Vagongyár, a Fierarul gyár, a Butorgyár, a December 30 gyár, a Libertatea gyár, a Gépjavitó Üzem, a November 7 vállalat és sok más egység.

Ezek az eredmények a szocialista felhalmozás növekedésében, illetve a termelési költségeknek a tervezett alá való leszállitásában és a jövedelem-terv tulszárnyalásában tükröződnek. Az elmult öt hónapban az önköltségi árnál megvalósitott pótmegtakaritások összege több, mint 14 és fél millió lejt tesz ki. A jövedelem-tervet csupán 5 hónap alatt közel 8,2 millió lejjel szárnyalták tul.

Azok az intézkedések, amelyeket a párt és a kormány hozott a dolgozók életszinvonalának további emelése érdekében, jelentős alapokat tesznek szükségessé. Az alkalmazottak jövedelmei 1964-ben hozzávetőleg 400 millió lejjel, 1965-ben pedig 3,8 milliárd lejjel gyarapodnak. Egy egész év folyamán a jövedelmek gyarapodása 6,8 milliárd lejt tesz ki.

Szocialista társadalmi rendünkben ezen alapoknak nem lehet más forrásuk, mint az a gyümölcsöző munka, amelyet minden vállalat munkaközössége, valamennyi dolgozó fejt ki a termelés és a munkatermelékenység növeléséért, az önköltségi ár csökkentéséért, az anyagi és pénzügyi tartalékok ésszerű felhasználásáért.

Tekintetbe véve a munkatermelékenység növekedésének fontosságát és a népgazdaságban megteremtett kedvező feltételeket, szükséges, hogy a pártszervezetek, az adminisztrativ vezetőségek mozgósitsák a dolgozókat a munkatermelékenység növelésével kapcsolatos összes tartalékok hiánytalan felhasználása érdekében.

Valamennyi vállalat, minden munkaközösség kötelessége konkrét, aprólékos intézkedési tervet kidolgozni, mely hivatva van arra, hogy még szélesebb körben értékesitse a termelés sokoldalu tartalékait. Ezen tervek keretében jelentős helyet kell elfoglalniok azoknak a célkitüzéseknek, amelyek biztositják a munkatermelékenység növelésére vonatkozó tervfeladatok megvalósitását és tulszárnyalását.

E fontos tervmutatószám növelésének sajátos utjai — amelyeket az egyes iparágak és vállalatok jellegzetességei határoznak meg — általános érvényü, döntő tényezők hatásán alapulnak.

MARTONOSI JÁNOS,
az Arad városi pártbizottság titkára

Annak érdekében, hogy biztositsák a munkatermelékenységnek a technikai haladás utján való növekedését, a párt politikája arra irányul, hogy a termelést rendszeresen ellássák uj gépekkel és felszerelésekkel és korszerüsités utján szakadatlanul tökéletesitsék a meglévő gépeket és berendezéseket. A hatéves terv során városunkban számos vállalatot és részleget épitettek, szereltek fel, illetve szerveztek át és láttak el uj felszereléssel, megfelelő technikai szinvonalon. Igy például uj butorgyár épült, melynek termelési kapacitása több, mint kétszerese a régi gyárének. A Vagongyárban és a Szerszámgépgyárban magas technikai szinvonalu speciális gépeket szereltek fel és egyes üzemosztályokat átszerveztek. A December 30 és a Teba textilgyárakban automata szövőszékeket adtak használatba stb.

Ezen uj termelési kapacitások teljes mértékü felhasználása, az uj munkaeljárások elsajátitása, a tervezett termelési kapacitás legrövidebb időn belül való elérése — ezek azok a legfontosabb feladatok, melyek azon vállalatok előtt állnak, ahol uj, korszerü gépeket és felszereléseket helyeztek üzembe.

Egyre nagyobb jelentőségre lesz szert a segédmunkák gépesitése a szállitószalagok, a rakodógépezetek stb. segitségével. Az a tény, hogy számos munkást foglalkoztatnak a segédmunkáknál és különösen a belső szállitásoknál, a be- és kirakodásnál, azt eredményezi, hogy e müveletek gépesitésének rendkivül előnyös hatása van a munkatermelékenység növelésében.

Ez irányban jelentős tartalékok találhatók az épitőtelepeken is. Ezeken egyes kézzel végzett munkák gépesitése jelentős — elsősorban szakképzetlen — munkaerő megtakaritását tenné lehetővé, amelyekben állandóan hiány mutatkozik a munkatelepeken.

A termelés gépesitésének és automatizálásának kiterjesztésével párhuzamosan, az RMP III. kongresszusa Irányelveinek megfelelően, nagy figyelmet kell forditani a magastermelékenységü technológiai eljárások bevezetésére és elterjesztésére. Ilyen eljárások a forgácsoló müveletek csökkentése, a haladó kovácsolási és öntési eljárások elterjesztése révén; a munkadaraboknak könnyen olvadó formákba való öntése, ami a selejt csökkentése mellett mintegy 25—30 százalékos munkaidőmegtakaritást biztosit; a nagy frekvenciás árammal való edzés felhasználása, amely 15 százalékkal nagyobb termelékenységet biztosit a megszokott hőkezelési módszerekkel szemben. A munkatermelékenység tizszeresére növekedne, ha a fogaskerekeknek forgácsoló szerszámgépeken történő megmunkálása helyett bevezetnék ezek melegen történő sajtolás utján való előállitását.

Következetesen harcolva az uj technológiai eljárások bevezetéséért és elterjesztéséért, küzdve a korszerü technika által tulhaladott begyökeresedett régi módszerek szerinti munka rutinja ellen, vállalataink munkaközösségei, a pártszervezetek állandó irányitásával, számos sikert értek el ezen a téren. Igy a Vagongyárban az automata hegesztés kiterjesztésével ebben az esztendőben 100 tonna fémlerakodást takaritanak meg. A munkaerő felhasználás 300 százalékkal kevesebb, mintha kézzel dolgoznának. A December 30 textilgyárban a szövőde automatizálása révén egy ember átlagosan 5,06 szövőgépet kezel, az 1963. évi 4,74 helyett.

A haladó technológiai folyamatok általánositása — amelyek biztositják a munkatermelékenység minél gyorsabb növekedését, az önköltségi ár csökkenését és a termékek minőségének javitását — állandóan időszerü feladata a városunk vállalatainak müködő alapszervezeteknek.

A termelésben alkalmazott uj technológiai eljárásoknak döntő szerepük van a nyersanyaggal való takarékosságban és az önköltségi árnak ezuton való csökkentésében.

Az anyaggal való takarékosságra már a termék tervezésénél törekedni kell azáltal, hogy mind a kezdeti munkafázisok, mind pedig az egész technológiai folyamat számára megfelelő eljárásokat dolgoznak ki. A munkatermelékenység növekedése az iparban nemcsak a világtechnika szinvonalán álló uj gépek és felszerelések üzembehelyezésétől, valamint a meglévő technika minél tökéletesebb kihasználásától függ. Ehhez arra van szükség, hogy extenziv és intenziv szempontból maximálisan kihasználják a meglévő felszerelések, gépek és berendezések teljesitőképességét, azáltal, hogy lehetővé teszik, miszerint a munkások elsajátitsák az uj munkafolyamatokat, kellő számu szakképzett munkaerőt biztositanak stb.

Városunk vállalatainak tulnyomó többségében jelentős sikereket értek el a termelési kapacitások és felületek kihasználási mutatószámainak javitásában. Ez a helyzet például a Vagongyárban, a Szerszámgépgyárban, a December 30 és a Teba textilgyárakban, a November 7 vállalatban stb.

A gépgyártó vállalatok még jelentős tartalékokkal rendelkeznek ezirányban. Egyes felszerelés-csoportoknál ugyanis a kihasználási mutatószám ebben az eszendőben kisebb az elmult év eredményeinél.

A meglévő technika jobb felhasználásának vonalán meg kell emlitenünk a felszerelések korszerüsitésére irányuló törekvést, amely ugyancsak a munkatermelékenység növekedéséhez vezet. Az ezen a téren elért jó eredmények ellenére még hiányosságok is mutatkoznak ezzel kapcsolatban. Igy például a kivitelezési határidőt az év utolsó részére állapitják meg, ami jelentősen csökkenti a megvalósithaló gazdasági hatékonyságot. Kétségtelen, hogy a felszerelés korszerüsitése nem minden esetben fizetődik ki. Éppen ezért igen fontos annak megállapitása, hogy gazdasági szempontból mely gépek és felszerelések korszerüsitése igazolt.

Az iparvállalatainkban található termelőeszközök minél hatékonyabb felhasználása érdekében ezek egész termelési tevékenységét a termelés és a munka ésszerü megszervezésére kell alapozni. Ütemes munka megvalósitása a hónap első napjától kezdve lényeges feltétele annak, hogy állandóan növekvő munkatermelékenységet biztosithassanak. A termelés ütemessége lehetővé teszi a munkaidő-veszteségek felszámolását, a selejt nagymérvü kiküszöbölését, a technológiai fegyelem megsértésének, a tulóráknak a kiküszöbölését és ilyen módon a magasabb munkatermelékenység biztositását.

A termelés ütemességének javitása érdekében szükséges az ütemes ellátás, ugy, hogy a termelési időszak megkezdése előtt legalább 10 nappal biztositsák a termeléshez szükséges anyagokat. A pártszervezeteknek, a szakszervezeti bizottságoknak kötelességük hatékonyabban felhasználni a dolgozók nevelésének különböző formáit, a szocialista munkafegyelem szellemében, hogy a lehető legalacsonyabb szinvonalra csökkentsék az engedélyezett elmaradások és igazolatlan hiányzások számát és biztositsák a 480 perces munkaidő teljes mérvü kihasználását.

A termelés és a munka tudományos alapokon történő megszervezésének fontos tényezője a helyes müszaki normák megállapitása. A technikailag megalapozott normák kidolgozása hozzájárul a munkater-

(Folytatása a 3. oldalon)

Közlemény

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghivására ez év julius 1 és 3 között a Román Munkáspárt Központi Bizottságának küldöttsége nem hivatalos baráti látogatást tett a Magyar Népköztársaságban.

A látogatás során véleménycserét folytattak mindkét felet kölcsönösen érdeklő egyes problémákról.

Román részről részt vettek: Nicolae Ceausescu és Alexandru Moghioros, a Román Munkáspárt Központi Bizottsága Politbürójának tagjai, Alexandru Bîrlădeanu és Leonte Răutu, az RMP KB Politbürójának póttagjai, Pompiliu Macovei külügyminiszter-helyettes és Mihail Rosianu, a Román Népköztársaság budapesti nagykövete.

Magyar részről részt vettek: Kállai Gyula, Apró Antal, Biszku Béla, Komócsin Zoltán, Szirmai István, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Politikai Bizottságának tagjai, Erdélyi Károly külügyminiszter-helyettes és Kuti Jenő, a Magyar Népköztársaság bukaresti nagykövete.

A Román Munkáspárt Központi Bizottságának küldöttségét fogadta Kádár János elvtárs, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, aki ebédet adott a küldöttség tiszteletére.

A véleménycsere során, amely hozzájárult a két fél álláspontjának jobb megismeréséhez, megvizsgálták a két párt és a két ország kapcsolatai fejlesztésének problémáját, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom és a nemzetközi helyzet problémáit. A véleménycsere őszinte, elvtársi légkörben folyt le.

★

Az RMP KB küldöttségét Budapestről való elutazásakor a következő elvtársak kisérték ki: Kállai Gyula, Apró Antal és Komócsin Zoltán, az MSZMP KB Politikai Bizottságának tagjai, Puja Frigyes, az MSZMP KB külföldi kapcsolatokkal foglalkozó osztályának vezetője, Erdélyi Károly külügyminiszter-helyettes és Kuti Jenő, a Magyar NK bukaresti nagykövete.

Jelen volt Mihail Rosianu, a Román NK budapesti nagykövete és a nagykövetség több tagja

★

Az RMP KB küldöttségét Bukarestbe érkezésekor a következő elvtársak fogadták a Băneasa repülőtéren: Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Mihai Dalea, az RMP KB több tagja, pártaktivisták.

Jelen volt Rényi Rezső, a Magyar NK bukaresti ideiglenes ügyvivője.

(Agerpres)

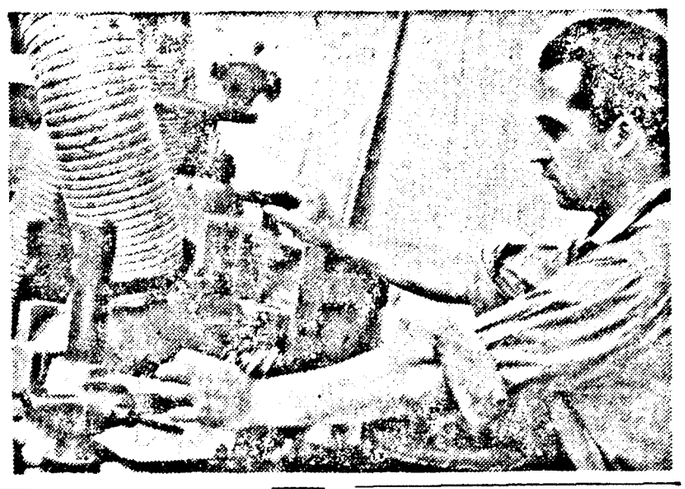

A mester mondotta: Grădinaru Aurel rendszeresen 20 százalékkal teljesiti tul tervét és az általa készitett butoralkatrészek kifogástalan minőségüek. Megérdemli a dicséretet. Szép eredményeiért Grădinaru Aurelt, az aradi Butorgyár szorgalmas munkását több esetben elismerésben részesitette a gyár vezetősége. Ezuton is köszöntjük a szorgalmas, odaadással dolgozó fiatal szakmunkást és mindennapi tevékenységében további jó munkát kivánunk. Képünkön Grădinaru Aurel munka közben látható.

A mikelakaiak is végeztek az árpa aratásával

A mikelakai kollektiv gazdaságban teljesen arató-cséplő gépekkel végezték az őszi árpa betakaritását. Az ujaradi GTA traktorosai szorgos, hozzáértő munkát végeztek már eddig is. A 100 hektár ősziárpa betakaritását gyorsan, szemveszteség nélkül fejezték be. Az öt arató-cséplő kombájn igen komoly segitséget jelentett a mikelakai kollektivistáknak. Salco Pavel, Blaj Teodor, Pecican Gheorghe és Dolha Vasile traktoros kombájnosok a mennyiségi teljesitmény mellett minőségi munkát is végeztek. De dicséretet érdemelnek azok a kollektivisták is, akik az arató-cséplő kombájnok mellett teljesitettek szolgálatot, mint Florut Cati, Dehelean Florica, Nadaban Lenuța, Elisie Florica, Danci Aurelia, Cameniță Petru, Mihuța Vasile és mások. A gazdaság learatott árpaföldjein a szalmaprés gépek gyüjtik össze a szalmát, majd utána megkezdik a nyári szántást és másodvetést. A gazdaság vezetőtanácsa, látva az esős időjárást, intézkedett, hogy a buza aratásánál már most, a viaszérésben minél több kézikaszát állitsanak munkába.

A pártszervezet irányitásával a mikelakai kollektivisták tehát mindent megtesznek, hogy a kenyérgabona mielőbb magtárba kerüljön.

Használjunk ki minden alkalmas pillanatot a kalászos gabonák szemveszteség nélküli betakarítására

Az utolsó hektárokon aratják a búzát

Péntek délelőtt ősziesen szemerkélő esőben találkoztunk a nagyperegi kollektiv gazdaság elnökével és állattenyésztési mérnökével. Mint ilyenkor történni szokott, a gazdaságokban folyó munkálatokra terelődött a szó.

— Ha nem ilyen esős az idő, gazdaságunkban már csütörtökön délután végzünk a buza aratásával is — mondotta az elnök.

Igen, az utóbbi években a nagyperegi kollektiv gazdaság rajonunk élenjáró gazdaságai közé tartozott s ugy látszik ebben az évben is ők lesznek az elsők, akik végeznek a buza aratásával. Mindez szorgalomról, odaadásról tesz tanubizonyságot. Ebben a gazdaságban, mihelyt kasza alá ért a buza, naponta 150 suhogó kasza után dőlt a rend és gyarapodtak a kalangyák. De mást is megtudtunk erről a gazdaságról. Azt, hogy péntekig 130 hektáron végeztek másodvetést. A silókukorica vetéséhez előkészitett vetőmagot áztatták, igy most az esős időjárás következtében már kél a kukorica. Jó volna, ha kollektiv gazdaságaink vezető tanácsai követnék a nagyperegiek példáját és sokkal nagyobb figyelmet forditanának a másodvetés meggyorsitására.

Bőséges árpatermés

Az öfvenesi állami gazdaságban a szorgalmas kombájnosok az esős idő beállta előtt már végeztek az árpa aratásával. Kitünt, hogy bőséges termést takaritottak be. Hektáronként 2600 kilót fizetett az árpa. A gazdaság gépkezelői már hozzáláttak a buza aratásához, de ebben megakadályozta őket az utóbbi napokban lehullott csapadék. A buza aratását huszonhárom arató-cséplő kombájnnal végzik majd az ötvenesi állami gazdaságban. A learatott termést 20 tehergépkocsi és 16 vontatótraktor szállitja majd a raktárba. A gazdaság vezető tanácsa megtett minden szükséges intézkedést. A gépesitők vállalták, hogy szemveszteség nélkül takaritják be a bőséges buzatermést.

2656 hektáron aratták le a búzát

A rajoni mezőgazdasági tanácshoz beérkezett jelentésekből kitünik, hogy julius 3-ig az árpa aratását 92 százalékban végezték el rajonunk kollektiv gazdaságaiban. Negyvenöt gazdaság teljes egészében végzett az árpa betakaritásával. Pénteken már csak a mondorlaki, szemlaki, sajtényi Scinteia, a világosi Siriana, a galsai és ujzimándi kollektiv gazdaságokban aratták az árpát. A jelentés alapján 41 gazdaságban láttak hozzá a buza aratásához. Mint ahogy már emlitettük, a nagyperegi kollektiv gazdaságban, ahol az elmult napokban a buza aratásánál 150 kézi kaszás dolgozott, már csak néhány hektár termés aratása van hátra. Az iratosiak is megyorsitották az aratás munkáját. Itt 100 kézi kaszás látott e fontos feladat elvégzéséhez. A nagylaki Victoria gazdaságban 140 kézi kaszás dolgozott, a tornyai kollektiv gazdaságban is növelték az eredetileg tervezett kézi kaszások számát. Az idő sürget. Kollektiv gazdaságaink vezető tanácsainak intézkedniök kell a betakaritás megyorsitása, a szemveszteség elkerülése érdekében. Ezekben a napokban a dolgozó nép kenyerének betakaritásáról van szó. S az időjárás bizony nem kedvez ennek. A gépek nem tudnak teljes kapacitással dolgozni. Éppen ezért szükséges, hogy a kollektiv gazdaságok összes tagjai hozzá járuljanak e nagy feladat sikeres keresztülviteléhez.

Ujból szólnunk kell a másodvetés kérdéséről is. A rajoni mezőgazdasági tanácshoz beérkezett jelentések alapján az árpát és buzát már többezer hektárról letakaritották. Ha azonban megnézzük, hogyan állunk a nyári mélyszántással, de legfőképpen a másodvetéssel, bizony nem a legkielégitőbb képet kapjuk. Rajoni vonatkozásban a nyári szántást 704 hektáron, a másodvetést pedig csak 604 hektáron végezték el. Kollektiv gazdaságaink vezető tanácsainak, a szakembereknek módot és lehetőséget kell találniok arra, hogy a másodvetés ütemét is megyorsitsák. Már rég nem volt ilyen alkalmas az időjárás a másodvetés gyors fejlődéséhez. Igen célszerü — mint ahogy azt a nagyperegiek tették —, hogy a vetés előtt a kukoricát, amelyet másodvetésnek szántak, beáztassák, vagyis csiráztassák s igy a mag a időbejutás után néhány napra már ki is kel. Helytelen, hogy rajonunk néhány gazdaságában még hozzá sem kezdtek a nyári mélyszántáshoz, a másodvetéshez. Igy például a nagyfalusi kollektiv gazdaságban végeztek a 46 hektár árpa és a 130 hektár buza aratásával, de eddig még egy barázdát sem szántottak és nem is vetettek. Hasonló a helyzet a pécskai Ogorul, a mácsai, a kisiratosi és több más gazdaságban is. Ki kell használni az időjárás-adta lehetőséget és sokkal nagyobb felelősségérzettel kell szorgalmazni ezekben a napokban a szántást és főleg a másodvetést.

Képünk a Vagongyárban készült. az öntödében. Négy öntő állt a fényképezőgép lencséje elé, középen Istrate Petru — ő az ötödik — öntőmester. Mindannyian lelkesen küzdenek az öntvények kiváló minőségéért.

A LEGJOBBAK EGYIKE

Élénk zümmögéssel indult a varrógép. Sebesen fut a tü a szürke bőrön, sok-sok apró öltést hagyva maga után. Kacskaringós utját szakavatott kéz irányitja. A félig kész felsőrészt Cameniţa Elisabeta nagy figyelemmel tartja mindig a tü haladásának irányában, éberen ügyelve a tüzés pontosságára. Amikor a tü az anyag széle felé közeledik, egy gyors mozdulat s a gép leáll. A tüzőnő ujjai villámgyorsan ismét összepászitják a két munkadarabot. Ujabb karmozditás után a gép ismét szédületes vágtába kezd. Még egy szakavatott mozdulat,, csattog az olló s a cérnaszálat elválasztja a tütől. S immár kész is a felsőrész. Megforgatja, jobbról-balról figyelmesen nézi: nincs-e rajta valami hiba. Amikor meggyőződik arról, hogy jól sikerült, elmosolyodik s a többi kész felsőrész közé teszi. De másik kezével már nyul is a következő után.

Cameniţa Elisabeta IMSz tag munkája nem könnyü. Ő és még néhány munkatársa a sarok és talpbebuzó bőrt varrják a felsőrészre. E munkafázis egyike a legigényesebbeknek. Az ő munkájuktól függ az Ex-Flex tipusu női szandálok formája is. Éppen ezért itt a legjobb tüzőnők dolgoznak. Közéjük tartozik Babi is, tudniillik igy becézik Cameniţa Elisabetat munkatársai, sőt még a mesterek is. Kezdő korából ragadt rá e bezenév. S ez bizony már elég régen volt, most hét éve. Akkor lépte át először a gyár küszöbét alig 18 éves, a félénk fiatal leányka. Munkatársai közül még ma is sokan emlékeznek arra a koszoruba font haju, kék szemü kislányra, aki izgatottan, de azért már felnőttes határozottsággal dolgozta végig az első munkanapot. Maga a gyár, s az itteni légkör nem volt szokatlan a számára. Tizennyolc éve ellenére már dolgozott egy évet az akkori Gravura gyárban. S ott megszokta a mozgalmas gyári életet.

Sokat ballott akkoriban a felsőrész készitők munkájáról és ezért már régen vágyakozott ide, a Libertatea gyár felsőrész készitő részlegére. S már az első nap megszerette ezt az uj szakmát. Igyekezett is elsajátitani minden fogását, minden csinját-binját. Kellemes modorával, fiatalos munkakedvével hamarosan elnyerte munkatársai szeretetét s megbecsülését. S azok valamennyien odaadással segitettek a különböző munkafázisok gyors és alapos elsajátitásában. Sokat köszönhet például ez irányban Nagy Anna elvtársnőnek, aki a bélelés és a bukkolás müveletének elsajátitásába segitette. Nagy Katalin és Pintér István, — a mühely akkori vezetői — is állandóan a fiatal leányka nevelésével foglalkoztak. De értékes segitséget kapott többi munkatársnőjétől is.

Eleinte nem dolgozott gépen. Nem bizták rá, mivel még nem értett hozzá. De Babi minden vágya az volt, hogy egyszer majd ő is odaülhessen a zümmögő-zakatoló, villámgyorsan öltögető bőrvarrógép mellé. S egy szép napon aztán teljesült is vágya. Az egyik tüzőnő nem jött be dolgozni. Pintér bácsi, — az akkori mester — kellemetlen helyzetbe került. Nem volt más, akivel helyettesitse a hiányzó tüzőnőt. Babi kapva kapott az alkalmon s rögtön ajánlkozott, hogy ő majd helyettesiti a kolleginát.

— Életemben akkor füllentettem először — mondotta elpironkodva, amikor ez szóba került. — Bélés tüzését kellett végezni, ami aránylag elég könnyü müvelet s azt állitottam, hogy értek hozzá. De nekem mégsem volt a legkönnyebb, hiszen addig még egyszer sem irányitottam a kis masina munkáját. A vágy, hogy e müveletet végezhessem, azonban legyőzte a szorongást. Segitettek a körülöttem dolgozók is. Különösen Luncan Elena és Calotescu Elisabeta ügyeltek rám szinte anyáskodva. S már az első nap sok-sok „titkot" s fogást eltanultam tőlük.

Ezután már biztositva volt számára a gép. Sokat is foglalkozott vele. Ha a géplakatos az ő gépét olajozta vagy javitgatta, igyekezett ellesni annak mozdulatait. Látva a fiatal lányka érdeklődését a karbantartók is szivesen segitettek neki a varrógép tanulmányozásában. Igy aztán rövid időn belül nemcsak a tüzést, hanem a gép karbantartását is jól megtanulta. További munkájában is segitette ez. Amikor kisebb géphiba fordult elő, nem kellett a karbantartókért futkosnia, hiszen ő maga is ki tudta igazitani a bihát. Csak nagyobb fennakadások alkalmával szorult a lakatosok segitségére.

Cameniţa Elisabeta másik fő jellemvonása az öntudatosság. Ez kitünt már az első napokban is, amikor munkáját határtalan lelkesedéssel, odaadással végezte. S ez a magasfoku öntudat a munka minőségében nyilvánult meg. Arra törekedett, hogy munkája mindig a legjobb, a legszebb legyen. Bizony nem volt ezt könnyü elérni. Sokat kellett tanulni. Emlékszem egyszer — körülbelül két éve — visszakapta munkáját, mert a diszvarrás nem volt a legsikerültebb.

— Igyekszem pedig jól dolgozni, nem tudom hogyan fordulhatott elő ilyesmi — szipogta s közben egy könnycseppet törült ki szeméből.

Hát ilyen volt ő. Szivére vette. Felbontotta a varrást, kijavitotta azt és ettől kezdve még jobban ügyelt arra, hogy munkája kifogástalan legyen. Arra törekedett minden munkadarabnál, hogy még a minőség éber őre — ki árgus szemekkel vizsgálta munkáját — ne találjon benne kifogást. Az eredmény nem is maradt el. Igy aztán hamarosan a legjobbak közé küzdötte fel magát. Ió munkájáért többször is megdicsérték. Ez év elején pedig munkaruhájára feltüzték az élenjáró dolgozót megillető csillagot.

Azóta sem vesztett lendületéből az a munka, melyet ő végez. Cameniţa Elisabetáról a legnagyobb elismeréssel beszél mindenki nálunk a részlegen. — Egyike a legjobb munkásnőinknek — mondotta a minap Luncan Elena, a mühely vezetője. Szorgalmáról, szakismeretességéről, ugyszintén magatartásáról példát vehet valamennyi dolgozónk. Nyugodtan rábizhatjuk a legnehezebb feladatot is és biztosak lehetünk abban, hogy helytáll. S most, amikor már nem a kezdő, a tanuló, a segitséget váró Cameniţa elvtársnőről beszélünk, meg kell emlitenünk még egy erényét. Amit tanult és amit tud, azt nem tartja meg magának, nem őrzi titkon egyéni módszereit sem. Igyekszik azokat átadni a körülötte dolgozóknak. Segiti a gyengébbeket. S ez most különös fontossággal bir nálunk a részlegen, hiszen valamennyien a nagy ünnep köszöntésére készülünk.

Filó József,
a Libertatea gyár dolgozója

Mint arról már beszámoltunk, a zádorlaki kollektivisták megkezdték a paradicsom szüretelését. Képünk Morat János brigádost örökitette meg a paradicsomot osztályozó asszonyok között, amikor éppen azt magyarázza, hogyan kell ezt a munkát végezni.

Vagongyári fiatalok helytállása

Az 1-es számu előkészitő részlegen főként fiatalok dolgoznak. Itt tevékenykedik a gyár egyik legnagyobb IMSz szervezete. Igy hát értheto, hogy bőven akad elfoglaltsága az IMSz bizottságnak, s a négy mühely alapszervezete büróinak. Ehrman János, fiatal kommunista, az IMSz bizottság titkára hozzáértéssel irányitja a mühelyek büróinak tevékenységét. Ez az IMSz szervezet az üzem, sőt a város többi IMSz szervezetei közül is kitünt. Mind a termelésben, mind a társadalmi munkában egyaránt helytállnak a részleg fiataljai.

A termelés élenjárói

Határidő előtt fejezik be évi terveiket — vállalták annak idején a részleg dolgozói. Az ilyen felajánlások rendszerint előzetes számitásokon alapulnak. Számbaveszik az erőket, a gépek termelőképességét, a dolgozók szakképzettségét, s abból indulnak ki, hogy mindenki helyéről a munkában, elvégzi a reá eső részt. Mint már emlitettük, a részleg dolgozóinak tulnyomó része fiatal. Ezért Ehrman János az IMSz bizottság titkára megkülönböztetett figyelmet fordit az ifjak termelésben való részvételére. Hetente megérdeklődi a mesterektől, brigádvezetőktől, hogyan tesznek eleget feladataiknak a fiatalok. A legtöbb esetben jó hirekkel távozik. Sándor Cornel, Jivan Petru, Bezan Florea, Kiss Gyula, Marincad Gavril és még számos más ifju nemcsak, hogy megvalósitja vállalásait, hanem rendszeresen tul is teljesiti azt. Az ilyen ifjak a többiek számára is példaképek, ezért az IMSz őrhely faliujságán népszerüsitik nevüket, munkamódszereiket és eredményeiket.

Az itt dolgozó ifjak, jogosan büszkék arra a 47 fiatalra, akik mult évi kimagasló sikereikért megkapták a szocialista verseny élenjáró jelvényt. Elégedettségük persze nem készteti tétlenségre őket, sőt szilárd elhatározásuk, hogy ez évben még több fiatal jut majd a megtisztelő cim és jelvény birtokába.

Hazafias munkával

A részleg fiataljai, az IMSz bizottság kezdeményezésére lelkesen kivették részüket a különböző hazafias munkákból. Hogy ezen állitásunkat alátámasszuk, néhány konkrét adatot sorolunk fel. Az eltelt időszakban több, mint 300 tonna ócskavasat gyüjtöttek, vagoniroztak és küldtek el az olvasztóknak. Értesülésünk szerint a fiatalok létszámához viszonyitva ez városi szinten a legjobb eredménynek számitható. Többszáz hazafias munkaórát teljesitettek a városligeti park rendbehozásánál, a csálai erdei ut javitásánál s más akcióknál. A fentemlitett munkáknál valamennyi ifju szorgalmasan dolgozott, de főleg Lazăr Dumitru, Licker György, Lazie Gheorghe és Suciu Dumitru érdemelnek dicséretet, akiket egyébként önfeláldozó munkájuk elismeréseként, a városi IMSz bizottság 8 napos országos körutra küldött.

Az IMSz bizottság munkatervében még számos hazafias munka elvégzését irányozták elő. Kétségtelen: ezeket is maradéktalanul valóra váltják.

Változatos eszközökkel

A bizottság s a 4. mühelyalapszervezet bürója tevékenységében immár meghonosodott az a jó szokás, hogy azokra a kirándulásokra, mozi vagy szinházlátogatásokra, melyeket az IMSz tagok számára rendeznek, meghivják a szervezeten kivüli fiatalokat is. Nem vitás, hogy ez közelebb hozza őket az IMSz-tagokhoz. Ugyancsak nagy hatással bir a szervezeten kivüli ifjakra az is, hogy nemcsak a különféle szórakoztató rendezvényekre hivják őket meg, hanem az IMSz szervezet nyilt közgyüléseire is. Az a tény, hogy a részleg valamennyi fiatalját bevonják a szervezet tevékenységébe, kedvezően hat mind a termelő, mind a szervezeti munkára.

Az ifjak számára szervezett akciók, valamint az a gondoskodás amelyet az IMSz tagok tanusitanak a szervezeten kivüli fiatalok iránt azt eredményezte, hogy ez évben már 20 ifjumunkás kérte felvételét az IMSz-tagok soraiba. Ezek között emlithetjük Băncescu Silvestru és Astarin Petru hegesztőket, Turturică Constantin lakatost s másokat. A tagfelvétel terén a legjobb eredményeket a 2-es és a 4-es számu mühelyek alapszervezetei érték el.

Nevel a közösség

A pártalapszervezet szüntelenül gondoskodik a fiatalok kommunista neveléséről, irányitja az IMSz bizottságot, hogy változatos módszerekkel szervezze meg az ifjak szabad idejének eltöltését. Nehéz lenne felsorolni mindazt, amit ez irányban tettek. Ezért csak egynéhány példát emlitünk. A pártalapszervezet bürója vagy az IMSz bizottság részéről egy-egy jól felkészült elvtárs havonta előadást tart az ifjak számára. Külön ki kell hangsulyoznunk, hogy az előadást helyi példákkal gazdagitják. Igy történt ez a közelmultban is, amikor „A közösség nevelőereje" cimü előadásra került sor. Ez alkalommal felolvasták azt a levelet is, amit Văduva Ioan irt az IMSz bizottsághoz. Nem szándékszunk ismertetni a levél egész tartalmát. Röviden a következőkről van szó. Az emlitett fiatalember ebben az üzemben végezte tanulóéveit, itt avatták szakmunkássá. Egy évet dolgozott mint lakatos az előkészitő részlegen. A szakma fogásait jól elsajátitotta. E téren nem is volt baj. Hanem hozzá nem illő társaságba keveredett s egyre sürübben maradt ki munkahelyéről. A közösség próbálta segiteni. Többször elbeszélgetett vele, birálták, de hasztalan. Addig-addig mig aztán az egyik napon kiutasitották munkaközösségükből, hiszen csorbát ejtett jó hirnevükön. Azóta a fiu más helyeken dolgozott. Jelenleg egy oravicai munkatelepen dolgozik, mint segédmunkás. S most, hogy távol van egykori munkatársaitól, szüleitől, rádöbbent: helytelenül cselekedett. Nem fogadta el a közösség tanácsát, segiteniakarását, de belátja, hogy tévedett és megbocsátásra vár. Levelét azzal zárja, hogy igéretet tesz: hamarosan visszatér s minden erejével azon lesz, hogy kiküszöbölje a csorbát.

Válaszoltak is levelére s tudomására hozták, hogy amennyiben szavát tartja, készek visszafogadni...

A részleg fiataljai igen megszerették az olvasást. Erről tanuskodik az a tény, hogy már több, mint

Schiff László

(Folytatása a 3. oldalon)

Tudományos ülésszak a felszabadulás 20. évfordulója tiszteletére

Csütörtök délelőtt a Román NK Palotájának kistermében megkezdődött „A marxizmus-leninizmus és a román tudományos gondolkodás" tudományos ülésszak, amelyet az Akadémia rendezett a felszabadulás 20. évfordulója tiszteletére.

A megnyitó ülés elnökségében részt vettek a következő akadémikusok: Ilie Murgulescu, az Akadémia elnöke, Iorgu Iordan, az Akadémia alelnöke és Dumitru Dumitrescu, az Akadémia első titkára, Constantin Daicoviciu, Mihail Ralea, Remus Rădulet, Raluca Ripan, Cristofor Simionescu. Helyet foglaltak az elnökségben Roman Moldovan és Boris Cazacu professzorok, az Akadémia levelező tagjai.

Az ülésszak munkálatain részt vesznek akadémikusok, az Akadémia intézeteinek számos tudományos kutatója, főiskolák és a Stefan Gheorghiu Pártfőiskola tanerői, a Párttörténeti Intézet munkatársai, más tudományos és kulturális dolgozók.

Megnyitó beszédet Iorgu Iordan akadémikus mondott, majd Ilie Murgulescu akadémikus előterjesztette „A tudomány szerepe a szocialista társadalomban" cimü közlést.

A továbbiakban számos közlés hangzott el.

(Agerpres)

Sporthirado Sporthirado

Az A-osztályú bajnokságban

Az utolsó forduló előtt

Befejezés előtt az A-osztályu labdarugó bajnokság. Vasárnap az utolsó fordulóra kerül sor, amelyen eldől a kieső csapatok sorsa. A Bukaresti Dinamo bajnoknak tekinthető, igy hát a szurkolókat a kieső zónában lévő csapatok sorsa érdekli. A Siderurgistul már kiesett az A-osztályból. Vasárnap a galaci és a iasi mérkőzésen dől el a másik kieső együttes sorsa. A kérdés az: a Temesvári Stiinţa vagy a Iasi CSMS bucsuzik-e az A-osztálytól?

Nagyobb esélye az A-osztályban való bennmaradáshoz a iasi csapatnak van. Az utolsó fordulóban ugyanis hazai pályán játszik és vendégül látja az UTA együttesét. A hazai pálya, a hazai környezet kedvező a CSMS javára és nem lehetetlen, hogy mindkét bajnoki pontot megszerzi az aradi csapattal szemben. A Temesvári Stiinţa Galacra látogat el, ahol a Siderurgistul ellen sorsdöntő mérkőzést játszik. Nagy gólarányu győzelmet kell elérnie a temesvári együttesnek, hogy megmeneküljön a kieséstől.

A Konstancai Farul otthonában látja vendégül a Ploiesti Petrolult. Esélyes a Farul és bizonyára mindkét bajnoki pontot megszerzi. A Steaua együttese a Pitesti Dinamoval játszik az utolsó fordulóban. A katonacsapat győzelem esetén is csak a harmadik helyet tarthatja meg. Kétségtelen, hogy az esélyes a Steaua együttese. A Nagyváradi Crisul hazai pályán fogadja vendégül a Progresult. A Crisul szépen szerepelt az utóbbi mérkőzéseken és valószinüleg most is igyekszik kihasználni a hazai pálya előnyét. Viszont a Progresul formája is fellendült. Éppen ezért nyilt mérkőzésre van kilátás. Mindkét együttes megnyerheti a találkozót, de lehetséges a döntetlen is. A bajnoki pontok megszerzése csupán a helyezések sorrendjében hoz változást.

Nyugodtan lép pályára a már biztos bajnok Bukaresti Dinamo a Brassói Steagul rosu elleni találkozón. Esélyesként lép pályára a Dinamo, de lehetséges, hogy a brassói csapat kiharcolja a döntetlent a jobb helyezés elérése céljából.

Kolozsváron a Stiinta csapata a Rapid együttesével mérkőzik az utolsó fordulóban. Vereség esetén is a Rapid biztosan megtartja a második helyet. Valószinüleg a Stiinţa kerül ki győztesként a vetélkedésből s igy jobb helyezést érhet el a bajnoki táblázaton. De lehetséges a döntetlen is.

Kitünik tehát, hogy a két legfontosabb mérkőzés Galacon és Iasiban került lejátszásra. Az UTA nyugodtan utazik Iasiba, hiszen már nem veszélyezteti a kiesés. S hogy a iasi, vagy a temesvári csapat esik-e ki az A-osztályból, erre a találkozók kimenetele adja meg a választ.

HÉTVÉGI SPORTMŰSOR

Ezen a hétvégen kevés sportesemény kerül sor városunkban. Tekében tartományi szakaszt rendeznek városunkban Temesvár, Resica, Lugos, Arad részvételével. A tekemérkőzéseket szombaton délután kezdik és vasárnap reggel kilenc órakor folytatják. Az UTA pályán a nők, a Teba pályán pedig a férfiak vetélkedésére kerül sor.

A tartományi kézilabda bajnokság keretében az ICA csapata Peciul Nou együttesével méri össze tudását. A találkozót vasárnap délelőtt tiz órai kezdettel az ICA pályán rendezik meg. A városi kézilabda bajnokság keretében vasárnap délelőtt kilenc órai kezdettel a Constructorul pályán a Constructorul és a Teba csapata mérkőzik. Ugyancsak kilenc órakor az ICA pályán az ICA II és Vladimirescu együttese találkozik. Délután öt órakor pedig a zabráni pályán Zabrán és a Voinţa csapata méri össze erejét.

Vasárnap délelőtt, tiz órai kezdettel városunkban rendezik meg a Maros—Bega Kupa hagyományos evezős versenyt. A versenyen részt vesznek Temesvár, Arad és Resica evezősei.

Két barátságos röplabda mérkőzésre is sor kerül vasárnap délelőtt. Fél tizkor a Sănătatea I és a Sănătatea II leánycsapata találkozik. Ezt követően pedig a Készruhagyár és az ICA együttese méri össze tudását. Mindkét találkozóra a Constructorul pályán kerül sor.

A labdarugó RNK kupa elődöntője előtt

Tegnap ismeretessé vált a labdarugó RNK Kupa elődöntőjének két ujabb részvevője. A fővárosi 23 August Stadionban folytatták a Steaua —Rapid mérkőzést, amely szerdán a 15. percben a katona-csapat 1-0-ás vezetésekor félbeszakadt az eső következtében. A Steaua jobb játékával 2:1 (1:1) arányban győzött. A gólokat Pavlovici, Voinea, illetve Georgescu lőtték.

Vajdahunyadon a Bukaresti Dinamo—Temesvári Stiinţa mérkőzés a bukaresti csapat 2-1 (1-0) arányu győzelmével végződött. A Dinamo góljait a 7. és az 55. percben Nunweiller VI. szerezte, mig a temesváriak vigaszgólját a 76. percben Manolache lőtte.

Az RNK elődöntőjének négy részvevője: Bukaresti Dinamo, Steaua, Nagyváradi Crisul és Nagyszebeni CSM.

★

Csütörtökön játszották le az A-osztályu labdarugó bajnokság keretében az elmaradt Steagul rosu — Pitesti Dinamo mérkőzést. A brassói csapat 2-0 (0-0) arányban győzött Necula és Naftanaila utolsó percben rugott góljaival.

Néhány mondatban

Antibes-ben megkezdődött az amatőrök számára megrendezett francia kerékpáros körverseny (Tour de L'avenir). A versenyen 14 országból 103 kerékpáros vesz részt. A versenyt 2017 kilométer távon 13 szakaszban bonyolitják le. Az Antibes—Juan les Pins (167,500 m) között lefutott első szakaszt az olasz Felice Gismondi nyerte 4 ó 06 p 46 mp idővel.

★

Két év labdarugó mérkőzései és négy félévenként megtartott kiértékelés után, 34 sportujságiró kijelölte a legjobb labdarugókból álló végleges európai válogatott csapatot. E csapat összeállitása a 4—2—4 rendszer alapján a következő: Jasin (szovjet) — Heylens (belga), Guarnieri (olasz), Schnellinger (NSZK), Facchetti (olasz) — Voronyin (szovjet), Suarez (spanyol) — Amancio (spanyol), Eusebio (portugál), Van Himst (belga), Corso (olasz). Az európai csapat játékosainak az őszi labdarugó idény kezdetén átnyujtják városaikban a labdarugás Oscar-diját.

★

Bécsben játszották le az Admira Energie és az FC Ausztria csapatai között az osztrák kupa döntőjét. A mérkőzést az Admira nyerte 1:0 (1:0) arányban.

A Bukaresti Televizió műsora

Vasárnap, julius 5.

8.50 Torna. 9.00 Gyermekeknek, iskolásoknak. 10.30 Háziasszonyoknak. 11.00 Falumüsor. 19.00 TV hiradó. 19.10 Ioana Radu énekel. 19.40 Robin Hood kalandjai (II). 20.20 Filmaktualitások. 21.30 Könnyüzene. Befejezésül: Hirek, sport, időjárásjelentés.

Hétfő, julius 6.

19.00 TV Hiradó. 19.10 Iskolásoknak. 19.40 Foto Haber — film. 21.10 Amatőrmüvészek a studióban. 21.50 Telesport. Befejezésül: Hirek, időjárásjelentés.

Kedd, julius 7.

19.00 TV Hiradó. 19.10 Kicsinyeknek. 19.45 Tudományos előadás. 20.05 Ének- és hangszerszólók. 20.40 Antológia. 21.30 Könnyüzene. Befejezésül hirek, időjárásjelentés.

Csütörtök, julius 9.

19.00 TV Hiradó. 19.10 Gyermekeknek. 19.45 Codin — film. 21.20 A zenei életből. Befejezésül a TV postája, hirek, időjárásjelentés.

Péntek, julius 10.

19.00 TV Hiradó. 19.10 Müvészeti album. 19.30 A béka és a gólya. 10.40 Riportmüsor. 20.00 A hét. 21.00 Galina Visnevskaja énekel. Befejezésül hirek, időjárásjelentés.

Szombat, julius 11.

19.00 TV Hiradó. 19.10 Gyermekeknek. 19.40 Román népzene. 20.15 Térkép előtt. 20.25 Szórakoztató zene. 21.15 Hotel Nord — film. Befejezésül hirek, sport, időjárásjelentés.

Az aradi FRUCTEXPORT vállalat

VÁSÁROL

meggyet és kajszibarackot

a városi és a rajoni begyüjtőhelyeken

Az árut napi áron készpénzzel az átvételkor azonnal kifizetik

Uszó-tombola

Az ICA sportközösség által rendezett uszó-tombola huzásán az alábbi nyeremények sorsolták ki:

a 20 527 számu szelvény egy Kosmos televizió készüléket;

a 11 405 számu szelvény egy aragáz tüzhelyt tartállyal.

a 24 248 számu szelvény egy Framm hülőszekrényt;

a 4063 számu szelvény egy karórát;

a 18 715 számu szelvény egy porszivót;

a 26 357 számu szelvény egy töltőtollat nyert.

Amozikban

MURESUL: Bicikli szeliditők. STUDIO. Igaz ügy. VEAC NOU: Sportélet. IFJUSÁGI: Mi ketten, férfiak. VICTORIA: A banda nyomában. PROGRESUL (Ujarad): A gyilkos és a lány. SOLIDARITATEA (Gáj): Csendes Don (III. rész). MIKELAKA: Élet gitár nélkül. CFR (Mosóczy-telep): A vita almája.

A színház bemutatja:

SZOMBATON, julius 4-én, este 8 órakor: ZIZI (L-bérlet).

VASÁRNAP, julius 5-én, délután 5 órakor: ZIZI (Bérletszünet). Este 8 órakor: ZIZI (M-bérlet).

AZ ARADI tartományi MUZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtt 10 és 13, délután 4 és 8 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: képzőmüvészeti tárlat, ókori történelem, az 1848—49-es forradalom muzeuma, a flamand, holland, olasz, német és magyar festők kiállitása, valamint középkori fegyverzet, ötvözet, érem stb. kiállitás.

Az állattenyésztés kérdése a vingai kollektiv gazdaságokban

Szorgos munka

Gazdaságunk, a vingai December 30 kollektiv gazdaság vezető tanácsa, a pártalapszervezet irányitásával, ebben az évben nagy figyelmet forditott az állattenyésztési részlegek fejlesztésére, az állatok hozamának növelésére és a takarmányalap biztositására. Az eltelt időszak alatt több vezető tanácsi gyülésen és nagygyülésen elemezték e fontos részleg munkáját s minden alkalommal megfelelő intézkedéseket hoztak a tervfeladatok teljesitése érdekében. Egyik intézkedés a bőséges takarmányalap biztositását szolgálta. Ennek eredményét bizonyitja az is, hogy eddig több, mint 140 tonna réti szénát és több, mint 90 tonna lucernaszénát tároltunk.

A takarmányalap biztositása mellett gazdaságunk vezető tanácsa nagy figyelmet forditott az állatok gondozására is. A gondozók, a fejők nagyrésze már két-három éve tevékenykedik ezen a részlegen. Tudásukat valamennyien gyarapitották a tél folyamán a zootechnikai tanfolyamon. Igy nem véletlen, hogy Mircea Viorica, Fat Ana, Ciuleac Ecaterina kimagasló eredményeket ért el a tejhozam növelése terén. Jelenleg 6,7 liter a napi átlag. Gazdaságunkban mind jobban elterjed a tudományos módszerek alkalmazása az állattenyésztést és a fejést illetően. Ennek nyomán pedig mind jobb eredmények születnek.

A növendék szarvasmarhák tenyésztésénél dolgozó kollektivisták sem akarnak lemaradni az eredményekben. Mircea Traian, aki egyike a legrégebbi állatgondozóknak és Varga József példamutatóan dolgoznak. Saját munkájuk elvégzése mellett módot találnak arra is, hogy segitsék és tanitsák a fiatal állatgondozókat, mint Jámbor Jánost, Saracut Rusalint, akik ma már szintén az élenjárók közé tartoznak. Munkájuk eredményességét legjobban bizonyitja az, hogy mig néhány évvel ezelőtt egy tinóborju 300—320 kiló sulyra való felneveléséhez két évre volt szükség, jelenleg az emlitett sulyt az állatgondozók hozzáértő szorgalmas munkája folytán már egy és félév alatt biztositják. Gazdaságunkban a növendékállatok hizlalásánál már elértük a napi 750—800 gramm sulygyarapodást. Dicsérőleg szólhatunk Saracut Rusalin párttagjelölt és Raicov József fiatal állatgondozókról, akik jelenleg 128 növendékállatot gondoznak s ebben az évben jó munkájuk eredményeként nemhogy állatelhullásról, de még megbetegedésről sem érkezett jelentés.

Gazdaságunkban teljesen uj alapokra helyeztük a szopósborjak nevelését. A születés után a borjak néhány napig az anyjuktól a fröccstejet szopják, majd utána cuclikból kapják a tejet s fokozatosan, negyven napos korig, naponta 300 gramm abraktakarmányt is kapnak. Negyven nap után a takarmányozásban bevezetjük a szénát is. Igy egészséges, fejlett borjakat tudunk nevelni. Egész éven át a szopósborjaknál sem volt egyetlen elhullás sem. Gazdaságunk vezető tanácsának intézkedései és az időközökben megtartott gyülések eredményre vezettek. Akadnak még tennivalók. Még nem minden dolgozó teljesiti feladatát a követelményeknek megfelelően. Floria Petru és Hagea Nicolae állatgondozók bizony néha-néha igazolatlanul hiányoznak és ez megnehezíti a többi gondozó munkáját.

Elmondhatjuk, hogy nagy általában gazdaságunk állattenyésztő részlegén jó munka folyik. Az ott dolgozó kollektivisták igyekeznek hasznositani, a gyakorlatba ültetni mindazt, amit a tél folyamán a zootechnikai tanfolyamokon elsajátitottak. Ennek eredménye az egészséges, fejlett állatok nevelésében, a sulygyarapodásban és a tejhozam növelésében mutatkozik meg.

Ciuleac Florian,
a vingai December 30 kollektiv gazdaság tagja

Jól gondozott borjuból — értékes tenyészállat

„... a kollektiv gazdaságok kötelesek nagy gondot forditani a legjobb és legnagyobb hozamu fajtáktól származó borjak nevelésére, hogy állatállományuk gyarapodását saját tenyészállataik biztositsák" — hangsulyozta Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs pártunk III. kongresszusán előterjesztett jelentésében. Gazdaságunk, a vingai Spicul kollektiv gazdaság vezető tanácsa, a pártszervezet irányitásával, mindig szemelőtt tartotta és tartja pártunk III. kongresszusának nagyszerü célkitüzéseit és behatóan foglalkozik a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztésével. A hozott intézkedések következtében évről-évre nőtt a szarvasmarha-létszám, valamint a fejőstehén-állomány.

De, hogy maradéktalanul eleget tegyünk feladatainknak, nagy figyelmet forditunk a vemhes tehenek gondozására és a borjak ápolására egészen az elválasztásig. Ugyanilyen gondot forditunk a vásárolt borjak nevelésére is, amelyeknek jórésze alig párhetes korában kerül gazdaságunkba. Természetesen főleg arra törekszünk, hogy minél kevesebb borjut vásároljunk s az előirányzott létszámnövekedést saját tenyésztésünkből biztositsuk.

Ennek elérése céljából legfőbb gondunk a vemhes tehenek jó takarmányozása. Abraktakarmánnyal egészitjük ki napi takarmányadagjukat, figyelembe véve a tehenek testsulyát, hozamát és a magzat fejlődésének követelményeit. A tehenek helyes, tudományos alapon történő takarmányozása révén sikerült elérnünk, hogy a napvilágot látó borjak erőteljesek, egészségesek és jól fejlettek, s átlagos testsulyuk meghaladja a 45 kilogrammot. Itt szeretném megjegyezni, hogy a teheneket 20 nappal az ellés előtt, a külön erre a célra berendezett, felszerelt istállóban helyezzük el, ahol jobb minőségü takarmányozásban részesülnek és gondoskodunk a példás tisztaságáról. A teheneket ellés közben megfelelő segitségben részesitjük és ügyelünk arra, hogy az ellés normális körülmények között folyjon le, nehogy a borjunok baja történjen. A gondozók az első időszakban naponta ötször anyjukhoz engedik a borjakat, hogy szopjanak. Később pedig kétszer naponta cuclikból 6 liter tejet kapnak. Tizenöt nap után a teheneket kihajtjuk a legelőre és délben visszük az istállóba. A borjak, életkoruknak és sulygyarapodásuknak megfelelően korpából, árpából készitett abrakkeveréket is kapnak, a jóminőségü széna mellett, melyből annyit teszünk a jászolba, amennyit elfogyasztanak. Időközben mind nagyobb mennyiségben fogyasztanak zöldtakarmányt is.

Az üszőborjakat főleg a zöld és nedvdus takarmányfélékkel etetjük. Ez az emésztőcsatorna jó fejlődését eredményezi. Igaz, nálunk elválasztásig minden borju ugyanazt a takarmánymennyiséget kapja. Az elléstől számitott 20 nap után a borjut elkötjük az anya mellől. Ez a módszer igen hatásosnak bizonyult. Igy a borju jobban fejlődik.

A borjakat azonban nem hirtelen, egyik napról a másikra, hanem fokozatosan választjuk el, s a teljes elválasztás előtti hónapban fokozatosan csökkentjük a feletetett tejmennyiséget. A tejet más takarmánnyal, zöldtömeggel, abraktakarmánnyal pótoljuk. Megfigyeltük, hogy ilymódon a borjak könnyen átjutnak ezen az időszakon és a növekedésükben sem észlelhető fennakadás.

Mint emlitettem, a borjakat 20 napig tartjuk az anyjuk mellett. A gondozók, mint Bogojel Traian, Ruz Greţeanu, Gliga Teodor és mások szép eredményt értek el és gazdag tapasztalatokra tettek szert a borjunevelés terén. Bizonyitja ezt az is, hogy az állatok 20 nap után már elérik a 100—102 kilogrammot. Ez a sulygyarapodás annak is köszönhető, hogy gazdaságunk vezető tanácsa, a pártszervezet irányitásával, széles körben alkalmazza a hozam- és sulygyarapodás alapján történő javadalmazást. Ennek köszönhető az, hogy az idén a tervezett 122 ellésből 121-et megvalósitottunk.

A vingai Spicul kollektiv gazdaság vezető tanácsa, a pártszervezet szüntelen ellenőrzése és irányitása nyomán, továbbra is nagy figyelmet fordit a szarvasmarha tenyésztésre és a tejelő tehenek számának saját szaporulatból történő növelésére. Ebből a célból egy istállót épitettünk boxokkal, ahol a borjakat neveljük. Bevezettük a vizet az istállóba. Egyidejüleg pedig gondoskodunk a szükséges takarmányalap, főleg a jóminőségü széna biztositásáról.

Fermengin Francisc,
a vingai Spicul kollektiv gazdaság tehenész brigádosa

Bulgáriába utazott a Román NK nagynemzetgyűlési küldöttsége

Pénteken reggel elutazott a fővárosból a Román NK nagynemzetgyűlési küldöttsége, amely a Bolgár NK Népi Gyülésének meghívására látogatást tesz Bulgáriában.

A küldöttségben a következő képviselők vesznek részt: Ion Cosma, a fővárosi néptanács elnöke — a küldöttség vezetője —, Ene Turcanu, az RMP Suceava tartományi bizottságának első titkára, a Nagy Nemzetgyülés külügyi bizottságának tagja, Dumitru Dejeu, a Hunyad tartományi néptanács elnöke, Andrei Otetea akadémikus, a Nagy Nemzetgyülés művelődés- és oktatásügyi bizottságának alelnöke, Roman Morar, a Nagy Nemzetgyülés titkára, Maria Rădulescu, a Nagy Nemzetgyülés jogügyi bizottságának tagja, az RMP Pitesti városi bizottságának titkára, Florea Tita, a Minisztertanács helyi államigazgatási igazgatóságának helyettes igazgatója, Gheorghe Goina, a Szocialista Munka hőse, a Nagy Nemzetgyülés külügyi bizottságának tagja, a Krisána tartományi szentannai kollektiv gazdaság elnöke, Florea Golescu, a craiovai Electroputere üzem esztergályosa.

A Băneasa repülőtéren Stefan Voitec, a Nagy Nemzetgyülés elnöke, Petre Burlacu külügyminisztériumi főtitkár, nagynemzetgyülési képviselők bucsuztatták a küldöttség tagjait.

Ott volt Georgi Bogdanov, a Bolgár NK bukaresti nagykövete és a nagykövetség több tagja.

A küldöttség ugyanaznap Szofiába érkezett. A román parlamenti képviselőket a repülőtéren Ekaterina Avramova, a Bolgár NK Népi Gyülése Bürójának alelnöke, Mincso Mincsev, a Népi Gyülés Elnökségének titkára, Dimo Dicsev, a BKP KB külpolitikai és nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó osztályának vezetője, Georgi Petkov, a szofiai városi néptanács elnöke, Ivan Popov külügyminiszter-helyettes, a Népi Gyülés Elnökségének számos tagja, a Népi Gyülés több állandó bizottságának elnöke és képviselők fogadták. Jelen volt Ioan Beldean, a Román NK szofiai nagykövete és a nagykövetség több tagja.

Ekaterina Avramova és Ion Cosma beszédet mondott.

A. I. Mikojan Indonéziából Burmába érkezett

DZSAKARTA (Agerpres)

A Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetje küldöttségének az Indonéz Köztársaságban tett látogatása alkalmából Dzsakartában indonéz-szovjet nyilatkozatot adtak ki.

A látogatás során lefolyt tárgyalásokon indonéz részről Szukarno elnök és az indonéz kormány elnökségének más tagjai, szovjet részről pedig A. I. Mikojan a Szovjetunió Minisztertanácsának első alelnöke és a küldöttség tagjai vettek részt.

A tárgyalások a szoros barátság légkörében sikeresen folytak le. Nézetazonosság jött létre a különböző politikai és gazdasági kérdések tekintetében.

A Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetjének küldöttsége Dzsakartából a Burmai Unió kormányának meghivására ugyanaznap Rangoonba érkezett.

William Scranton kortesúton

William Scranton, Pennsylvania állam kormányzója kortesuton van az Egyesült Államok északnyugati vidékein. Amint az Oregon állambeli Eugene városban átutaztában kijelentette, még 76 szavazatra van szüksége ahhoz, hogy megakadályozza Barry Goldwater szenátor jelölését az elnökválasztásokra.

Mint mondotta kérni fogja, hogy a republikánus párt vegye fel választási programjába a polgárjogi törvény fenntartás nélküli támogatását.

Segni tanácskozásai a kormányválság megoldásával kapcsolatban

RÓMA (Agerpres).

Az ANSA hirügynökség jelenti, hogy Segni elnök csütörtök este befejezte tanácskozásait a kormányválság megoldásával kapcsolatban.

Olasz politikai körökben ugy vélik: ha a négy többségi pártból nem lehet megalakitani az uj középbal kormányt, ez két pártból (a Kereszténydemokrata és a Szociáldemokrata Pártból) vagy három pártból (az előző kettőhöz csatlakozna a Köztársasági Párt) alakulhatna meg, a szocialisták külső támogatásával.

Az olasz politikai megfigyelőket nem is annyira a jövendő miniszterelnök személye, mint inkább a megalakitandó kormány programja érdekli. És érthető is, hiszen a négy többségi párt képviselői a (Kereszténydemokrata, a Szocialista, a Szociáldemokrata és a Köztársasági Párt) a Segni elnökkel folytatott megbeszélések során hangoztatták, hogy legszivesebben Aldo Morot látnák ebben a tisztségben. A hirmagyarázók most ilyen szempontból kisérik figyelemmel a különböző pártok vezetőségeinek üléseit.

Csütörtök délelőtt összeültek a szocialista szenátorok, délután pedig a szocialista képviselők. Ezt követte az Olasz Szocialista Párt vezetőségének tanácskozása.

Amint az ANSA közli, a szocialista szenátorok csütörtöki ülésén megerősitették, hogy „a párt nem mondhat le hosszabb időre nemzetgazdasági reformprogramjáról".

Ugyancsak csütörtökön tartott ülést az Olasz Kommunista Párt vezetősége. Palmiro Togliatti, a párt főtitkára jelentést terjesztett elő a kormányválságról, majd megvitatták a jelentést.

A munkatermelékenység állandó növeléséért

(Folytatás az első oldalról)

melékenység növelésével kapcsolatos tartalékok felfedezéséhez, a termelés és a munka megszervezésének javításához, azáltal, hogy mind teljesebben használják fel a munkaidőt, ésszerüen hasznositják a rendelkezésre álló eszközöket, a termelő- és segédmunkaerőket.

Mindezek szükségessé teszik, hogy a normák kidolgozásának alapját a termelési folyamat figyelmes vizsgálata képezze, ami lehetővé teszi a munkatermelékenység növelésével kapcsolatos tartalékok felismerését és értékesitését.

A dolgozók szakképzettségének növelése nagymértékben hozzájárul a gépesités és automatizálás hatékonyságához, a felszerelések felhasználásának javításához, a munka jobb megszervezéséhez. Éppen ezért javitanunk kell ezirányu munkánkat. Jobban kell megszervezni a szakképesités elmélyitésére szolgáló tanfolyamokat, gondoskodva arról, hogy ezek felöleljék minden vállalatban az alapvető munkálatoknál foglalkoztatott dolgozókat.

A szocialista verseny hatékony módszer arra, hogy emeljék a dolgozók munkájának termelékenységét, tökéletesitsék a termelést a dolgozók széles tömegei alkotó kezdeményezése felhasználásának alapján. A szocialista verseny megszervezésének egyik legismertebb formája az, hogy a vállalatok munkaközösségei széles körben megvitatják az állami tervből reájuk háruló feladatokat és konkrét vállalásokat tesznek e feladatok teljesitésére és tulszárnyalására.

A szocialista versenyt ugy kell irányitani, hogy az az évi tervünk minden mutatószámának teljesitését és tulszárnyalását szolgálja, biztositva ezáltal a jövő évi tervfeladatok hiánytalan valóraváltásához szükséges feltételeket.

Pártunk és kormányunk legutóbbi határozata lelkesiti városunk dolgozóit, akik még magasabbra emelik a szocialista verseny zászlaját és ujabb sikerekkel köszöntik hazánk felszabadulásának 20. évfordulóját, azáltal, hogy teljesitik és tulszárnyalják vállalásaikat.

Egész dolgozó népünk minden energiájával, kezdeményező készségével és alkotó lendületével a szocialista épités kiteljesitése feladatainak teljesitésére, drága hazánk állandó felvirágoztatására törekszik.

Vagongyári fiatalok helytállása

(Folytatás a második oldalról)

száz ifju nyerte el a „Könyvbarát" jelvényt. Mintegy negyvenen tevékenykednek az üzemi klub különböző művész együtteseiben. Veres Teodor, Basa Elisabeta, Claici Francisc, Pintea Vasile, Tătar Ana, Ötvös Szilvia nemcsak a termelésben, hanem a kulturmunkában is élenjárnak.

Országos viszonylatban a legjobbak között

Az IMSz bizottság gazdag tapasztalatokat szerzett az IMSz őrhely tevékenységének irányitása terén. Marincad Gavril, az őrhely felelőse hozzáértéssel vezeti a héttagu kollektiva munkáját. Az őrhely tagjai a részleg vezetőségével együttesen hetente rajdankétot szerveznek, s az észlelt hiányosságokat, hibákat, az őrhely faliujságán kipellengérezik. Munkájukban hatékony módszer az, hogy a kifüggesztett birálati cikket vagy karikatúrát csak azután veszik le, miután a megbirált irásban vállalja munkája megjavitását.

Adamik János és Lazăr Liviu többször hiányoztak igazolatlanul, Stefan Marin fegyelmezetlen volt munkahelyén, Băncescu Silvestru nem használta ki a munkaidő 480 percét. Valamennyien a birálat után javitottak magatartásukon.

Az őrhely hatékony nevelőmunkájára felfigyeltek a felsőbb IMSz szervek is. Amint később megtudtuk, a nemrég megtartott értékelésen az emlitett őrhelyt országos viszonylatban a legjobbak között emlitik.

Csak igy tovább, elvtársak!

KÖZPONTI LOTTÓ

A Központi Lottó julius 3-i húzásának nyerőszámai: 89 10 28 20 23 49 37 25 83 36

Különleges számok: 58 11 70

Nyereményalap: 626 398 lej.

A televizió mai műsora

17,30 óra körül — Közvetités a Dinamo sportparkból: részletek a nemzetközi kerékpáros pályaversenyről. 19,00 A TV hiradója. 19,10 Tudtok-e rajzolni gyerekek? Rajzol Iurie Darie. 19,30 Az állatok életéből (XIII). 20,15 A TV szinpada: Shakespeare Vihar cimü darabja Petre Solomon forditásában. Rendező — Letitia Popa. Szereposztás: Prospero — Septimiu Sever érdemes művész. Miranda — Mariela Petrescu, Ariel — Viorel Branea, Caliban — Mircea Albulescu; Alonso — Marcel Enescu, Ferdinánd — Alexandru Repan, Sebastian — Vasile Hulubei, Antonio — Ion Marinescu, Gonzalo — Ioan Reder, Francesco — Virgil Popovici, Trinculo — Marin Moraru, Stephano — Matei Alexandru, hajóskapitány Traian Zecheru, fedélzetmester — Stefan Banica. Koreográfia: Miriam Raducanu, diszletek: Lucu Andreescu. Befejezésül hirek, sport időjárásjelentés.

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

Eminescu-emlékműsor a holland rádióban

AMSZTERDAM (Agerpres).

A holland rádió külön müsort közvetitett Mihail Eminescu halálának 75. évfordulója alkalmából.

Sigismud Pragano, az Amszterdami Egyetem professzora a nagy román költő életművéről tartott előadást. A müsor további részében Anny Schutema mükritikus, aki hazánkban részt vett az Eminescu emlékünnepségeken, a költő verseiből olvasott fel.

Elindult az első angol autobusz szállitmány Kubába

LONDON (Agerpres).

A Reuter jelentése szerint julius 2-án egy NDK szállitóhajon elindult Angliából Kubába az első 16 autóbusz a megrendelt 950-ből. Mint ismeretes, Kuba januárban szerződésileg 450 autóbuszt rendelt a Leyland Motors Co angol cégnél, s a rendelést juniusban 500 ujabb autóbusszal megtoldották.

Amint a Reuter megjegyzi, a cég 12 hónap alatt szállitja le az autóbuszokat.

Johnson elnök aláirta a polgárjogokra vonatkozó törvényt

WASHINGTON (Agerpres).

Több mint 200 hivatalos amerikai személynek, a kormány és a kongresszus tagjainak, a szines bőrü lakosság vezetőinek jelenlétében Lyndon Johnson elnök csütörtökön este a Fehér Házban aláirta a polgár jogokra vonatkozó törvényt. Johnson elnök a rádióban és a televizióban közvetitett beszédében kijelentette, hogy az USA-ban bőrük szine miatt sok millió ember van megfosztva szabadságjogaitól. A most aláirt törvény felhivás arra, — mondotta az elnök, — hogy vessenek véget a jogtalanság maradványainak. A törvény alapján az amerikai honpolgárok egyenlő jogokat élveznek „a szavazóurnák előtt, a tantermekben, az üzemekben, a szállodákban, a vendéglőkben, a mozikban és a többi összes nyilvános helyiségekben".

Az elnök hangoztatta, hogy a polgárjogi törvény az amerikai nép nagy többségének támogatását élvezi s egyben bejelentette, hogy egész sor intézkedést léptet életbe a törvény valóra váltása érdekében.

Az elnök által bejelentett első intézkedésként létrehozzák a társadalmi kapcsolatok hivatalának igazgatói tisztségét, s ebbe a tisztségbe Leron Collinst, Florida állam volt kormányzóját nevezik ki. „Felhivom a tisztviselőket, az üzletembereket, az összes foglalkozási ágakban működő embereket, a munkásokat, az összes amerikaiakat, vegyenek részt ebben az erőfeszitésben, hogy reményt és igazságot adjanak valamennyi állampolgárunknak és békét teremtsenek az országban" — mondotta befejezésül az elnök.

A törvény életbe lépése után

NEW YORK (Agerpres).

A polgárjogokra vonatkozó törvény életbe lépése, amit Johnson elnök aláirásával szentesitett, — amint várható volt — nagy visszhangot keltett mind a néger lakosság, mind különböző közéleti személyiségek körében.

J. Farmer, a faji egyenlőségért küzdő országos kongresszus igazgatója kijelenttte, az uj törvény „annak a megerősitése, hogy az amerikai nép és kormány valóra akarja váltani a függetlenségi nyilatkozatot és a négerek felszabaditására vonatkozó kiáltványt. Mindazonáltal elismerjük, hogy ez a törvény nem változtatja meg máról holnapra a négerek többségének életét".

George Meany, az AFL-CIO szakszervezeti központ elnöke hangsulyozta, hogy a szakszervezeti mozgalomnak be kell töltenie szerepét „a törvényben leszögezett jogok teljes tiszteletben tartásában".

A faji integrációs mozgalom vezetői, közöttük Martin Luther King lelkész és Roy Wilkins, a szines bőrü lakosság haladásáért küzdő országos egyesület vezetője kijelentette, hogy a törvénynek ki kell állnia a próbát a déli államokban, ahol a faji elkülönités divik. Amint dr. King rámutatott, 35 déli városban önkéntes csoportok fogják felülvizsgálni, hogy tiszteletben tartják-e a négerek jogait és megszüntették-e a faji elkülönitést a nyilvános helyiségekben.

Ezzel szemben Paul Johnson, a faji elkülönités hiveként ismert mississippi kormányzó sajtóértekezletén kijelentette, hogy „komoly zavargások" várhatók, ha a négerek érvényesiteni próbálják jogaikat a faji megkülönböztetést alkalmazó nyilvános helyiségekben. Mint mondotta, a fehéreknek fenntartott éttermek és szállodák tulajdonosainak nem kellene beengedniük helyiségeikbe néger klienseket.

Angol terv a NATO sokoldalú nukleáris erőinek létrehozására

PÁRIZS (Agerpres).

Az Associated Press jól értesült körökre hivatkozva jelenti, hogy Nagy-Britannia küldöttsége a NATO párizsi főhadiszállásán javaslatot terjesztett elő a NATO sokoldalu nukleáris erőinek létrehozásával kapcsolatban. A brit terv előirányozza a NATO vegyes légiegységeinek megalakitását. Az egységeket felszerelnék TSR—2 tipusu brit bombavetőkkel és a most készülő TFX-tipusu amerikai bombázó repülőgépekkel. Az angol terv előirányozza Pershing tipusu amerikai rakétákkal felszerelt szárazföldi NATO-egységek létesitését is.

A hirügynökség hangsulyozza, hogy a légi- és a szárazföldi erő tekintetében az angol javaslatok hasonlitanak a felszini nukleáris erő megalakitására vonatkozó amerikai javaslathoz.

Amint már jelentettük, az északatlanti szövetség tagjai között komoly nézeteltérések merültek fel azzal a javaslattal kapcsolatban, hogy a NATO sokoldalu nukleáris erőinek magvát a felszini flotta képezze. Ez ideig csak Nyugat-Németország foglalt állást e terv mellett, mig Franciaország kategórikusan visszautasitja ezen erők létrehozásának gondolatát. A NATO többi tagállama is elutasitotta a sokoldalu nukleáris erők megalakitását, ezzel szemben hajlandó részt venne egy kisérleti vegyes legénységben.

Párizsi megfigyelők ugy vélik, hogy az angol javaslat nem egyszerüsiti a kérdést a nukleáris erő megteremtésének általános tervét illetően, hanem ellenkezőleg, ujabb problémákat vet fel, amelyek fokozhatják a NATO-beli ellentéteket.

Makariosz elnök Ciprus északnyugati vidékén

NIKOSZIA (Agerpres).

Makariosz elnök pénteken körutazásra indult Ciprus északnyugati vidékére, ahol a napokban összetüzésekre került sor a két ciprusi közösség között.

A szigoten állomásozó ENSZ-erők egyik szóvivője kijelentette, hogy Makariosz látogatása ebben a körzetben „békeküldetés a helyzet normalizálására".

A ciprusi ENSZ-erőkhöz tartozó svéd egységek képviselői azonban ugy nyilatkoztak, hogy a körzetben továbbra is fennáll az összetüzés veszélye. Emiatt az ENSZ-erőkhöz tartozó svéd katonából 100-at itt állomásoztatnak.

Smith pretoriai látogatásának célja

Ian Smith Dél-Rhodesia miniszterelnöke jelenleg Pretoriában tartózkodik, ahol tárgyalásokat folytat Verwoerd dél-afrikai miniszterelnökkel a dél-rhodesiai kormány szempontjából „létfontosságu" kérdésekről. Valamennyi sajtótudósító egyöntetü véleménye szerint Smith pretoriai látogatásának célja megszerezni a dél-afrikai kormány támogatását arra az esetre, ha Dél-Rhodesia saját elhatározása alapján kikiáltja függetlenségét. Egyébként a dél-rhodesiai miniszterelnök maga jelentette ki nemrég, hogy „a Dél-afrikai Köztársaság az egyetlen állam, amely hajlandó támogatni egy erős és civilizált kormányt Dél-Rhodesiában". Hogy miért a DAK az egyetlen állam, amely kapható erre, az könnyen érthető, hiszen a dél-afrikai és a dél-rhodesiai kormányzati rendszerek között lényegében nincs semmi különbség. Mindkét országban dühöng a faji terror s kiméletlenül üldözik mindazokat, akik az igazi függetlenségért, az afrikaiak hatalmának megteremtéséért harcolnak. Felesleges adatokkal igazolnunk, hogy mindkét országban az afrikaiak alkotják a lakosság tulnyomó többségét.

A dél-rhodesiai nép nyomatékos követelései ellenére a Ian Smith-kormány makacsul ragaszkodik a hatalomhoz, mint a fehér kisebbség képviselője, noha az ENSZ határozatai értelmében a bennszülött lakosságnak általános választásokon kell döntenie hazája sorsáról. A hatalom megtartása érdekében Ian Smith már régóta a fajüldöző Verwoerd eszmei fegyvertárát használja fel. Smith „eredeti" falufejlesztési tervet dolgozott ki, amely lényegében nem sokkal különbözik a

Napi kommentár

DAK-ban alkalmazott hasonló intézkedésektől. E tervet a dél-rhodesiai törzsfőnökök és a DAK afrikai rezervációinak főnökei között lefolyt tapasztalatcsere alapján készitették el, felhasználva a portugál kolonialista uralom alatt sinylődő afrikai területeken alkalmazott módszereket.

Mint ismeretes, nyomban miután Smith került a dél-rhodesiai kormány élére számos letartóztatást eszközöltek és megtorló intézkedéseket alkalmaztak a nemzeti felszabaditó mozgalommal szemben. Letartóztatták Joshua Nkomo-t a Zimbabwe Afrikai Népi Unió párt vezetőjét és más afrikai vezetőket. A korlátozások még inkább fokozódnak ezekben a napokban, amikor a dél-rhodesiai nép egyre erőteljesebben tiltakozik az ellen, hogy a kormány az afrikaiak előzetes megkérdezése nélkül saját elhatározásából kiáltsa ki az ország függetlenségét.

Smith a közelgő vihar előtt utazott Pretoriába, hogy megtudakolja, mennyiben számithat a hatékony dél-afrikai támogatásra.

Az utóbbi időben azonban Ian Smith „mérsékletre" intő tanácsokat is kap olyan köröktől, amelyek szintén érdekeltek abban, hogy fenntartsák a fehérek uralmát a még fel nem szabadult afrikai területeken. Mind az angol, mind pedig az amerikai sajtóban az utóbbi időben cikkek jelentek meg, amelyek megmagyarázzák milyen veszéllyel járna Dél-Rhodesia függetlenségének önkényes kikiáltása és szemére vetik a miniszterelnöknek, hogy nem hajlandó elfogadni az angol kompromisszumos javaslatokat. A New York Times például nyiltan megirja, hogy a függetlenség önkényes kikiáltása biztositaná ugyan egy időre a fehér kisebbség uralmát, de végső fokon e kisebbség számára katasztrófát jelentene.

Sem Smith faji terorrja, sem pedig cselszövései nem gátolhatják azonban meg hogy az afrikai népek érvényre juttassák igazi törekvéseiket, nem állithatják meg utjában a teljes és igazi függetlenség felé haladó Afrikát.

Marian Stoenescu

Jugoszláv—lengyel közös nyilatkozatot irtak alá

— Joszip Broz Tito hazautazott Jugoszláviába —

VARSÓ. (Agerpres.) —

A jugoszláv—lengyel közös nyilatkozat, amelyet Joszip Broz Tito, a Jugoszláv SZSZK elnöke, a JKSZ főtitkára, valamint Wladyslaw Gomulka, az LEMP KB első titkára és Aleksander Zawadski, a Lengyel NK Államtanácsának elnöke irt alá, rámutat, hogy a tárgyaló felek megvitatták a lengyel-jugoszláv együttmüködés fejlesztését, véleménycserét folytattak a fő nemzetközi kérdésekről és a nemzetközi munkásmozgalom problémáiról. A nyilatkozat hangsulyozza, hogy a megbeszélések a kölcsönös megértés szellemében folytak le és nézetazonosságot mutattak napjaink fontosabb kérdéseiben. Mindkét fél megelégedéssel állapitotta meg a két ország politikai, gazdasági, kulturális, tudományos és más területeken fenntartott kapcsolatainak kedvező alakulását. A két ország között hasznos egyezmények és megállapodások jöttek létre, amelyek a gazdasági együttmüködés tág területének számos problémáját rendezik. Ez az együttmüködés a jövőben is fejlődni fog.

A közös nyilatkozat a továbbiakban rámutat, hogy a két ország, alaposan megvizsgálva a jelenlegi nemzetközi helyzetet, ugy véli, hogy a jövőben is erőfeszitéseket kell tenni a megindult enyhülési folyamat megszilárditására, a háborus veszély elháritására. A Jugoszláv SZSZK és a Lengyel NK fő külpolitikai irányvonala a békés egymás mellett élés. A nyilatkozat ezután utal a legfontosabb nemzetközi kérdésekre: általános és teljes leszerelés, atommentes övezetek létesitése Közép-Európában, a Balkánon és a világ más térségeiben, a termonukleáris fegyver terjedésének megakadályozása, a német kérdés megoldása, a gyarmati iga alól felszabadult országokkal való együttmüködés és barátság fejlesztése.

A nemzetközi munkásmozgalom problémáival kapcsolatban „mindkét fél hangsulyozza a szocialista országok sokoldalu és sikeres fejlesztésének és kölcsönös együttmüködésüknek, valamint a tapasztalatcserének nagy jelentőségét". A nyilatkozat kiemeli „a békéért, demokráciáért és szocializmusért harcoló erők összefogásának jelentőségét abban a meggyőződésben, hogy minden kommunista és munkáspártnak hozzá kell járulnia a kommunista világmozgalomban felmerült nehézségek elháritásához és e mozgalom egységének létrehozásához a proletár internacionalizmus, az egyenlőség és a kölcsönös tisztelet alapján a szocializmus érdekében és a világbéke erősitése érdekében".

A nyilatkozat befejezésül rámutat: a Jugoszláv SZSZK elnöke meghivta Wladyslaw Gomulkát, Aleksander Zawadskit és Jozef Cyrankiewiczet, hogy látogassanak el Jugoszláviába. A meghivást elfogadták.

★

Joszip Broz Tito, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság elnöke és kisérete julius 2-án befejezte hivatalos látogatását a Lengyel NK-ban és Varsóból hazautazott Belgrádba.

Röviden...

— DAR ES SALAAM. A Tanganyikai és a Zanzibári Egyesült Köztársaság nemzetgyülése törvényt szavazott meg, amelynek értelmében egy évvel meghosszabbitják a parlament mandátumát, amely októberben lejárt volna.

★

— LUSAKA. Kenneth Kaunda, Észak-Rhodésia miniszterelnöke közölte, hogy Nasszer, az EAK elnöke meghivására részt vesz az Afrikai Egység Szervezetének julius 17-én megnyiló kairói állam- és kormányfői értekezletén.

★

— NAIROBI. A kenyai kormány elhatározta, hogy elkobozza azoknak az európaiaknak a birtokait, akik eltávoztak az országból, vagy elhagyták farmjaikat. Az eddig elkobzott ötven nagybirtok tulajdonosai semmilyen kártéritésre nem tarthatnak igényt.

★

— PITTSBURG. A pennsylvániai Pittsburg-ben összeütközött és kisiklott két tehervonat. A szerencsétlenségnek három halálos áldozata van.

★

— MANILA. A Fülöp-szigeteken nemrégiben átvonult Winnie tájfun halálos áldozatainak száma 107-re emelkedett és az anyagi kár is nagy.

★

— TAJPEJ. Tajpej közelében egy szénbányában csütörtökön robbanás történt. Kilenc bányász életét vesztette, kettő megsebesült.

★

— WASHINGTON. Dean Rusk külügyminiszter felkérte a Kongresszust, hogy szavazza meg az uj bevándorlási törvénytervezetet, amely helyettesiteni fogja az 1924 óta érvényben levő régi törvényt. A miniszter szerint a régi törvény „megkülönböztető kitételeket" tartalmaz s ezeket meg kell szüntetni.

A tervezetet még tavaly julius 23-án javasolta Kennedy volt elnök, ez év január 8-i beszédében pedig Johnson elnök is támogatta.

★

— NEW YORK. A Kennecott társaság utahi és arizonai üzemeinek munkásai tovább sztrájkolnak. A vörösréz kitermelése és feldolgozása szünetel.

★

— LONDON. George Brown, az Angol Laburista Párt helyettes vezetője egy televiziós konferencia keretében kijelentette, hogy ha a párt győz az októberi általános választásokon, államositja a gazdaság négy szektorát — a kohászati ipart, az országuti szállitást (ennek egy része már az állam ellenőrzése alatt áll), a vizelosztást és bizonyos városi ingatlanokat.

★

— WASHINGTON. A szenátus külügyi bizottsága 3 milliárd 467 millió dollárt szavazott meg a külföldi segélyprogramra, vagyis 50 millió dollárral kevesebbet, mint amennyit Johnson elnök kért. Egy nappal előbb a képviselőház ugyanerre a célra 3 milliárd 300 millió dollárt hagyott jóvá. A szenátusban a törvénytervezet megvitatására akkor kerül majd sor, amikor a republikánus szenátorok visszatérnek a julius 13-án San Franciscoban megtartandó országos pártkongresszusról.

★

— KAIRÓ. Fathy Ibrahim, az egyiptomi filmgyártó társaság elnöke kijelentette, hogy 1965 februárjában megtartják az első kairói nemzetközi filmfesztivált.

★

— PÁRIZS. Jean-Marie Curutchet volt kapitányt csütörtökön államellenes összeesküvés vádjával életfogytiglani börtönbüntetésre itélték.

★

— HANOJ. A Vietnámi DK mezőgazdasági dolgozói befejezték a termés betakaritását. Különösen bőséges a nyári rizstermés és a többi növények termése. Általában növekedett a hektárhozam s igy a gabonatermés felülmulja az előző évek eredményeit.

Nge An tartományban nyári rizsből 18 000 tonnával, burgonyából 48 500 tonnával többet gyüjtöttek be, mint tavaly.

Vinh Phuc tartományban a rizstermés 10 600 tonnával multa felül a tavalyit.

★

— BAGDAD. A bagdadi katonai törvényszék távollétében halálra itélte Munzir Al Wandawit, a feloszlatott baathista nemzeti gárda volt parancsnokát és az iraki légihaderő három tisztjét, mert a vádirat szerint 1963 november 13-án ők szerveztek légi támadást a bagdadi elnöki palota és a rasidi katonai tábor ellen. A támadás szervesen hozzátartozott a kormányellenes összeesküvés tervéhez.

Bünrészesség cimén további 20 személyt 2 évtől 10 évig terjedő kényszermunkára itéltek.

★

— LONDON. Hivatalos adatok szerint juniusban 20 millió font sterlinggel csökkent Anglia arany- és konvertibilis devizatartaléka. Brit pénzügyi körök véleménye szerint az utóbbi négy hónapban ez volt a legnagyobb arányu csökkenés.

★

— OTTAWA. Dirk Stikker NATO-főtitkár, aki protokolláris látogatást tesz a tagállamok fővárosában, csütörtökön Lester Pearson kanadai miniszterelnökkel, Paul Martin külügyminiszterrel és Paul Hellyer honvédelmi miniszterrel tárgyalt az észak-atlanti tömb időszerü problémáiról.

A megbeszélések után Stikker kijelentette, hogy a ciprusi helyzet pillanatnyilag egyike a NATO legnehezebb kérdéseinek.

A főtitkár személyes véleményeként hangsulyozta, nem bizik benne, hogy rövidesen létrehozhatók a NATO sokoldalu nukleáris erői.

Dirk Stikker csütörtök este Ottawából New Yorkba ufazott.

Innen-onnan

A Román Irodalom Múzeuma

A Román Irodalom Muzeuma népi demokratikus rendszerünk egyik legfiatalabb kulturális intézménye, mindössze 1958 nyarán nyilt meg. Létesitésével az iróknak és az olvasó tömegeknek régi vágya teljesült. A muzeum szervezői hosszas, gondos munkával értékes anyagot gyüjtöttek össze: kéziratokat, fényképeket, román nyelvü forditásokat, dokumentumokat, régi és jelenkori román irók életéről és alkotásairól, majd iróink munkásságával kapcsolatos személyes használati tárgyakat. A muzeum ilyképpen áttekintést nyujt a román irodalom fejlődéséről, annak kezdetétől — napjainkig.

A román irásmüvészet történetének ezek a becses dokumentumai, melyek egykor irattárakban, magánházakban, utódoknál kallódtak, ma a muzeum féltve őrzött kincsei.

A muzeumban az irodalomtörténészek és más kutatók sokrétü anyagot találhatnak a hazai irodalom minden szakaszára vonatkozólag. Időrendi sorrendben láthatók itt a kolostorokban készült, végtelen türelemmel kalligrafált kéziratok, cirilbetüs nyomtatványok, krónikairók müvei, az első román költők és prózairók alkotásai és végül mai szerzők munkái. A muzeum bemutatja a mult század vége felé megjelent folyóiratokat is, azoknak szerepét a román kultura fejlődésében. Az anyag tudományos elrendezése révén sikerült megkapóan kidomboritani néhány vezéreszmét: például az irodalom kapcsolatát a nép életével, problémáival, harcaival és törekvéseivel.

A „Contemporanul" cimü folyóirat fontos szerepet játszott a demokratikus irodalom érvényre jutásában és a marxista eszmék romániai terjesztésében. Ezek az

Ismerjük meg a főváros müzeumait

eszmék megujitották az irodalmat is. A munkásosztály harca helyet kapott az irodalomban és kifejlődött az erőteljes, tiltakozóhangu, antimonarchikus irodalom.

A két világháboru közötti irodalmat hosszu éveken át beárnyékolta a fasizmus. Máglyára vetették többek között Mihail Sadoveanu könyveit is. A kiállitott tárgyak között láthatunk is néhány megperzselődött szélü kötetet, amelyeket a lángok közül mentettek ki.

Számottevő anyag segitségével mutatja be a muzeum a Román Munkáspárt irányitásával fejlődő mai irodalmunkat és a román irodalom külföldi sikereit. Itt sorakoznak a régi klasszikusok, Eminescu, Cosbuc, Creangă, Caragiale nagyrabecsült müveinek uj kiadásai. A sort a jelenkor nagyjainak irodalmi termékei zárják be: Eugen Barbu, Titus Popovici, Marin Preda, Francisc Munteanu stb. alkotásai.

Tisztelettel állunk meg a megsárgult kéziratok előtt, amelyek hiven jelképezik iróinknak odaadó szellemi munkáját. Milyen végtelen türelemmel, mennyi mügonddal csiszolták valamennyien papirra vetett gondolataikat. Hányszor tértek vissza egy-egy mondatra, hányszor szurtak be vagy törültek ki egy-egy szót, vagy mondatot, mig kéziratuk nyomdába került...

Befejezésül elmondhatjuk, hogy ez az intézmény a maga módján a román kultura emlékmüve. Ez a gyüjtemény azonban még csak a kezdet, csak igérete annak a muzeumnak, amely valóra váltja majd azt a hazafias elgondolást, hogy az olvasóknak ne csak szép kivitelezésü, nagy példányszámu könyveket nyujtsunk, hanem bemutassunk néhány mozzanatot a könyvek alkotóinak életéből, munkásságából is.

A muzeum anyaga végigvezeti a látogatót az elmult századokon, melyeknek folyamán a román nép — minden nehézség ellenére — mélyértelmü, gondolatébresztő irodalmával is bebizonyitotta alkotó erejét.

k. m.

Vuia és Vlaicu hagyományainak folytatói

A román repülőgéptervezők és repülők, a román repülés, s nemzetközi hirnevü uttörői — Vuia, Vlaicu, Coanda — hagyományainak folytatói állandóan ujabb sikereket érnek el. A polgári légiforgalom számos pilótája már több millió kilométer repülőutat tett meg, a sportrepülők számos nemzetközi versenyen arattak sikert, többek között megszereztek néhány ejtőernyős világbajnoki cimet.

A Nemzetközi Repülőszövetség a repülés ügyéhez nyujtott hozzájárulásuk elismeréseként Paul Tissandier oklevéllel tüntette ki Elie Carafoli akadémikust, a hazai aerodinamikai kurzusok megalapitóját, Radu Manicatide mérnököt, 25 iskola-, egészségügyi-, könnyü szállitó- és sportrepülőgéptipus tervezőjét, Iosif Silimon mérnököt, vitorlázórepülőgéptervezőt. Ugyanezt a diplomát kapták Petre Istrate, Bănică Enciulescu és Mircea Finescu sport-pilóták. Az utóbbit a Nemzetközi Repülőszövetség háromgyémántos aranyjelvénnyel is kitüntette a vitorlázórepülésben elért kiváló sikereiért.

Római mozaikot fedeztek fel Gyulafehérváron

Gyulafehérváron nemrég 18 négyzetméter felületü római korbeli mozaikpadlót fedeztek fel, amelynek északi és déli oldalán különböző szinü — zöld, fekete, sárga, téglavörös, ibolyaszin és piros — kőkockákból egy-egy férfi mellképe van kirakva, a hozzátartozó feliratokkal. A szakemberek véleménye szerint kiváló festő képeinek miniatür mozaik-reprodukcióiról van szó. A képek minden valószinüség szerint az i. u. III. században készültek.

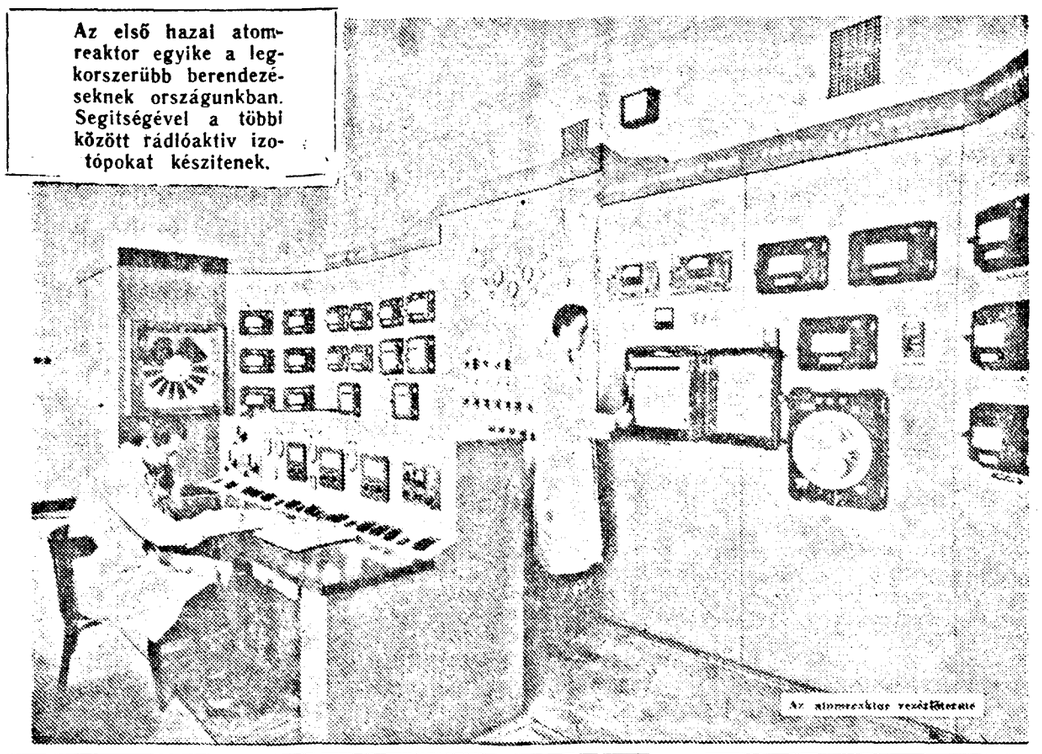

Az első hazai atomreaktor egyike a legkorszerübb berendezéseknek országunkban. Segitségével a többi között rádióaktiv izotópokat készitenek.

Az atomreaktor vezérlőterme

Növényzet *és talajvíz*

Nem is olyan régen az volt az általános vélemény, hogy a növényzet „védi" a talajt és nemcsak megköti a tulkönnyü talajokat, hanem meg is akadályozza a talajban levő viz elpárolgását. Ennek a nézetnek ellentmond az a hazánkban is észlelt jelenség, hogy a futóhomok megkötése céljából ültetett akácfaerdők nemcsak hogy nem tartják vissza a talajba jutó nedvességet, hanem azt fokozott sebességgel elpárologtatják. Ezért le is mondtunk arról, hogy akácosok segitségével kössük meg a talajt.

Ujabban a sivatagok és félsivatagok éghajlati viszonyait vizsgáló hidrológusok megállapitották, hogy a növények egyáltalán nem takarékoskodnak az éltető nedvességgel: nemcsak a futóhomok megkötésére használt fák és bokrok, de még a homoki füvek is rengeteg vizet szivnak el a talajból és valósággal pazarolják az éltető vizet. Ami a fákat illeti, pontos mérésekkel megállapitották, hogy például egy 260 hektáros fiatal nyárfaerdő annyi vizet fogyaszt, amennyi egy 24 000 lakosu város teljes vizszükségletét fedezhetné.

Néhány évvel ezelőtt, számos szakembernek az volt a véleménye, hogy aszályos vidékeken különböző eszközökkel enelni kell a talajviz szintjét, hogy ily módon megkönnyitsék a források és kutak vizellátását. A legujabb megállapitások nyomán, most ugy tartják, hogy a talajviz szintjét olyan mélyre kellene süllyeszteni, hogy a nap melege ne okozhassa a viz elpárolgását. Ebben az esetben a csapadék nem párolog el s a talaj viztartalma fokozatosan megtövekszik. A mai eszközökkel vissont nagyobb mélységből is könnyen felszinre hozható a termesztett növények öntözésére vagy bármilyen más célra szükséges vizmennyiség.

A humor könyvéből

Az ötvenéves Verdi egy fiatal, tehetséges muzsikussal beszélgetve igy vallott önmagáról:

— Mennél inkább behatol a művészet rejtelmeibe, annál több tiszteletet fog érezni a mult mesterei iránt. Amikor olyan fiatal voltam, mint ön, csak magamról beszéltem. Huszonötéves koromban igy nyilatkoztam: Én és Mozart... Negyven évesen ezt hangoztattam: Mozart és én! Ma pedig egész halkan csak ennyit mondok: Mozart!

★

Egy római utazási iroda a következő szövegü plakáttal csábitja a külföldieket az „örök városba":

— Látogassa meg a történelmi jelentőségü Rómát, a Quo Vadis cimü amerikai szuperfilm szinterét!

A karikaturista szemével

Hej horgászok, horgászok

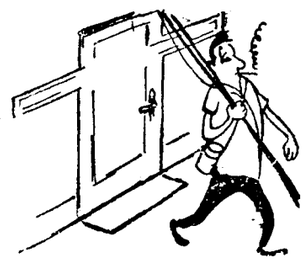

Korszerü horgászlakás bejárata

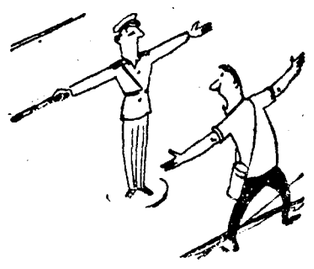

Horgász: Ő is ekkora halat fogott?

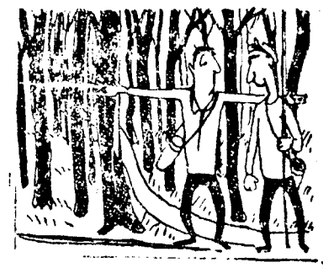

Keressünk egy tágasabb helyett, itt nem tudok válaszolni.

Horgász-álom

DUNA-DELTA

NSZK-ban (románosan). 3. Visszafelé: növény. 4. Skálahang. 5. Öt vegyértékü, szintelen, édes, kristályos alkohol. 6. Palást. 7. Kutya teszi. 8. Oroz. 9. C. N. 10. A zuzó (ék. hiány). **11. Időszak, amikor a Duna-deltai nádat aratják.** 12. A zsiráf-félék családjába tartozó emlősállat-fajta, Közép-Afrika őserdeiben él. 13. **A Duna-delta egyik ritka madara.** 18. Ilyen erőre van szüksége az embernek, ha valamit véghez akar vinni. 20. Dél-Amerikában élő növény. 22. Öt szén- és 11 hidrogénatomból álló szerves gyök. 23. A dalai láma palotája Lhasszában. 25. A nylonhoz hasonló szintetikus müszál. 27. Az indiánok és az óceániai bennszülöttek fatörzsből kivájt evezős csónakja. 30: A régi északi germánok fő istene. 31. Erős fényü. **32. A Duna-deltában sokféle célra használt légijármü.** 33. Durva gyapjuposztó. 34. Hajitom-e. 36. Olasz iró és filológus. 37. Lefizet. 39. Becézett női név. 40. Az ő vége. 42. Kevert apró. 43. Város Spanyolországban. 44. Becézett szülő. 45. Össze-vissza ozz. **46. A Duna-delta ritka madara, a mamaiai román filmfesztivál jelképe.** 48. Énekes madár. 49. Az osztrák császár pártiveinek gunyneve a XVIII. században. 52. Ilyen a rossz ut (ék. hiány). 54. Régi pengetős hangszer. 55. Vidám játék. 57. Római hetes. 58. Ilyen lé is van. 60. Eres! 61. Krajcár röviditése. 62. T. H. 63. K. S.

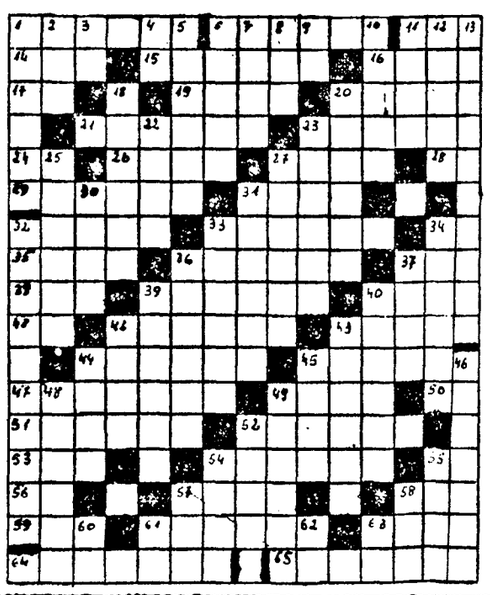

VIZSZINTES: **1. Nagyváros a Duna-delta bejáratánál. 6. A „halászok városa" a Duna-deltában. 11. Nagy deltai hal.** 14. Hegylánc Marokkóban. 15. Francia szociális realista iró. 16. Könyvtár. 17. Szovjet repülőgép tipus. 19. Fundamentum. 20. Női név. 21. A zakó. 23. Versenyló. 24. Mássalhangzó fonetikusan. 26. Végtelen helyhatározó! 27. Vizilabda. 28. 49 a régi Rómában. 29. Erősen fog. 31. Heves beszélgetés. 32. Átjut valamilyen nehézségen, át... 33. Ilyen fogó is van. 34. Adós egynemü hangzói. 35. Elsőrendü. 36. Csomagol-e. 37. Függ. 38. Fél ballon! 39. Talicska. 40. Ásványviz (ék. felesleg). 41. Izomrögzitő. 42. Aprókockás kelme. 43. Légiforgalmunk elnevezése. **44. Város Olaszországban.** 45. Nagy csengő. 47. Agyagból vagy porcelánból készült, tojás vagy kagylóalaku csőrös fuvola. 49. Idegen női név. 50. Azonos magánhangzók. 51. Ma is élő aradi festő. **52. A Duna-delta legnagyobb tava, valamikor tengeröböl volt.** 53. Folyó a Szovjetunióban. 54. A parajhoz hasonló izü növény. 55. Személyes névmás. 56. Román személyes névmás. **57. A Duna-delta legnagyobb hala.** 58. Izelt lábu. 59. Azonos betük. 61. Kitör. **63. Növény a Duna-deltában. 64. Ókori város volt a Duna-deltában. 65. A Duna-deltai nád feldolgozó központja.**

FÜGGŐLEGES: **1. Nagy tó a Duna-deltában.** 2. Folyó az

Művégtagok az ókorban

Két angol orvos, aki jelenleg az ókori orvostudományt tanulmányozza, kiköcsönzött a darlingtoni muzeumból egy egyiptomi mumiát, hogy röntgen-felvételt készitsen róla. Meglepetésükre a mumiának mükeze volt. Thomas Thacker, a durhami egyetem orientológiai osztályának igazgatóia kijelentette: ez az első bizonyiték arról, hogy az ókorban is alkalmaztak művégtagokat.

A svájci Lausanne egyik akváriumában állitották ki a képünkön látható mezoscaf (buvárhajó) modellt, melynek eredetije a világ első turisztikai célokat szolgáló tengeralattiárója.

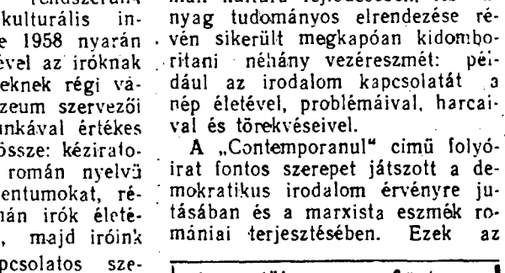

A crevediai kombinát

Hazánkban az utóbbi években több nagy kapacitásu zootechnikai kombinát és komplexum épült, amelyek közül egyesek már megkezdték müködésüket. Az első ilyen létesitmény a crevediai baromfitenyésztő kombinát, amely több részlegből áll. Az egyik ilyen részleg a keltetőállomás, amely 2, egyenként 56 000 tojás kapacitásu keltetőberendezéssel rendelkezik. Ezek évente 1 500 000 csibét költenek ki. A keltetőberendezésekben a hőszabályozástól a levegő nedvességtartalmának meghatározásáig, a szellőztetéstől a tojások megforgatásáig minden automatikusan történik.

A baromfitenyészet hat nagy csarnokból áll, amelyekben évente 200 000 csirkét nevelnek. Itt történik a tiszta faju tenyész-állomány keresztezése s az igy nyert tojásokból lesznek a hibridcsirkék.

A kombinát ipari részlegén évente négy sorozatban 1 000 000 huscsibét és 50 000 tojótyukot nevelnek. A kombinát ételelőkészitő „gyára" korszerü berendezésekkel van felszerelve. Ezek készitik el több termék vegyitésével a baromfieledelt és végzik el az adagolást. Az étrendet a laboratóriumokban határozzák meg, a baromfi korától függően. A baromfitáplálék nagy részét ipari hulladékanyagokból, hus- és csontlisztből, napraforgódarából, antibiotikumokból stb. állitják össze.

A crevediai baromfitenyésztő kombinát termelési folyamatát a magasfoku gépitség és automatizálás jellemzi. A baromfi etetése és itatása például automatikusan történik. A tyukok, csirkék és tojások előállitásának önköltsége rendkivül alacsony.

A crevediai baromfitenyésztő kombinát tavaly 14 500 000 tojást és 237 000 más baromfitenyészeteknek szánt fajcsirkét állitott elő. A kombinát tavalyi tiszta jövedelme 8 millió lej volt.

Miért mozognak az üstökösök csóvái?

Daniel Malaise belga asztronómus érdekes jelenségekre figyelt fel. A Burnham 1960-II. üstököst tanulmányozva és az észlelt adatokat elektronikus számológéppel értékelve, megállapitotta, hogy az üstökös 2 km hosszu csóvája pályájának sikján 15 fokos szögben jobbról-balra mozog. A csóvának ez a mozgása igen rendszeres, négy naponként tér vissza ugyanarra a pontra.

Annak ellenére, hogy régebb is megfigyelték már egyes üstökösök csóvájának mozgását, most először állapitották meg azt, hogy ez egy rendszeres inga-mozgás. Az asztrofizikusok már rég feladták azt az elképzelést, amely szerint az üstökösök csóvája, mindig a Nappal ellentétes irányba fordul, a napsugaraknak az üstökös magvában található difuz anyagokra gyakorolt nyomásának következményeként. Tiz évvel ezelőtt dolgozták ki az ugynevezett Napból kiinduló szelek elméletét, vagyis a Nap által kibocsátott ionizált részekből álló állandó hullám elméletét, éppen ezért, hogy az üstökösök külső burkának változásait megmagyarázzak. Azóta a mesterséges bolygók segitségével gyüjtött észrevételek igazolták a bolygóközi üreben „fujó" napszelek létezését. Az üstökösök mozgását a napszelek és a csillagközi mágneses tér együttes hatásával magyarázzál. Azonban a fentemlitett belga tudós nem bizonyos abban, hogy ezek az elméletek kellően megmagyarázzák a Burnham üstökös különleges viselkedését. Véleménye szerint nehezen hihető el, hogy a napszél négynaponként végig seper az ür széltében-hosszában. Semmilyen ismert napjelenséggel nem magyarázható a leirt periódikus mozgás. Valószinü, hogy az üstökös magva négy nap alatt fordul meg saját maga körül és hogy a csóva által végzett kilengések inkább ettől a mozgástól függenek, mint a napszéltől. A belga professzor azt javasolja, hogy ürszondát bocsássanak ki az üstökös közelébe és vizsgálják meg az üstökös magvának felszinét és belső összetételét.

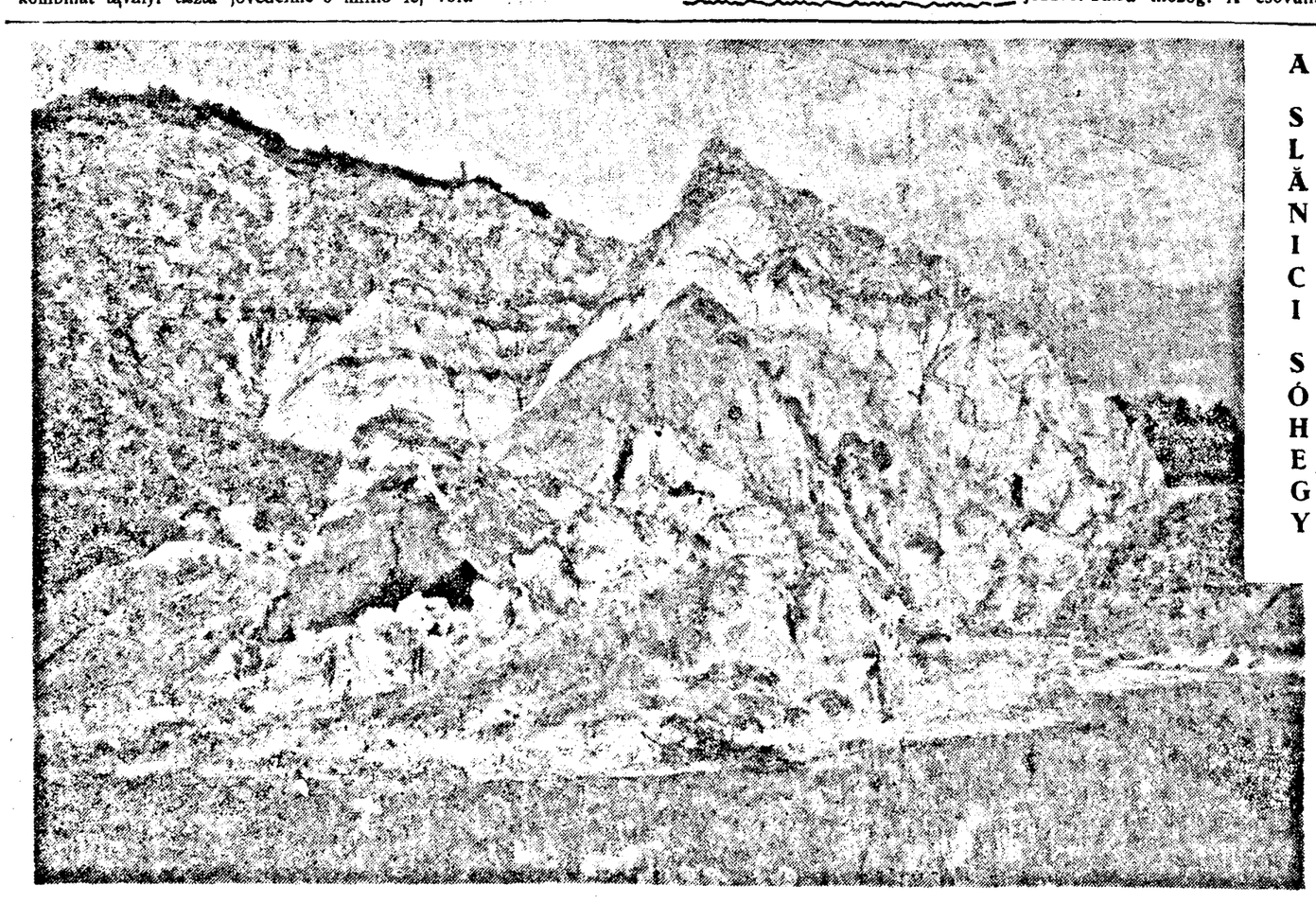

A SLĂNICI SÓHEGY

Óvakodjunk a tetanusztól

Az ütések, szurások, zuzott, vágott vagy égési sebek, még gondos kötözés esetében is behatolási lehetőséget nyujtanak a tetánusz mikróbáinak. A tetanusz vagy merevgörcs rendkivül sulyos betegség.

A tetanusz mikróbái rendszerint a lovak és a kérődzők belében élnek és ezeknek az ürülékével kerülnek a szabadba. A mikróbák spórái a trágyákban, a földön, a porban és különböző tárgyakon (munkaszerszámokon, köveken, üvegés edénycserepeken, rozsdás szegeken, faforgácson stb.) évekig életképesek maradnak. A tetánusz spórái a sebesülés pillanatában behatolnak a sebbe, fejlődésnek indulnak és erős mérget termelnek (a tetanusztoxint), amely a szervezetben szétterjedve tetanuszos megbetegedést okoz.

A tetanuszos fertőzés lázzal, fejfájással, állkapocsmerevséggel, izomösszehuzódással jár. Az izmok olyan erővel huzódnak össze, hogy csonttörést, izomszakadást, fulladást okozhatnak.

Orvosi tanácsadó

A tetanusz megelőzése érdekében minden sebet meg kell mutatni az orvosnak, még ha előzetesen helyesen be is kötözték, s az orvos mondja meg, hogy nincs-e szükség tetanusz elleni szérum alkalmazására.

Tekintettel a tetanuszos megbetegedések sulyosságára és annak okaira, kivált falvakon, senkinek sem szabad kivonnia magát a tetanusz elleni védőoltások alól.

Új barlangokat fedeztek fel hazánkban

Az „Emil Racoviță" Barlangkutató Intézet munkatársai karsztjelenségeket tanulmányoznak az ország különböző részeiben. Az intézet kolozsvári fiókja például monográfiát készit a szkerisórai jégbarlangról. Tanulmányozzák a jégképződmények mozgását, a plató állatvilágát, a barlang klimáját, egyes jelenségek keletkezését és fejlődését, a barlangok közötti földalatti összekötetést és más kérdéseket. Hasonló tanulmányok folynak Olténiában, Bánátban és Dobrudzsában is. Az intézet kolozsvári kutatói 85 méter mély sziklaüreget fedeztek fel a Királyerdő hegységben. Ez eddig a legmélyebb természetes üreg a Királyerdőn. A kolozsvári kutatók az utóbbi időben 14 barlangot fedeztek fel ugyanitt.

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Stejarului utca 2—4. szám. Telefon szerkesztőség: 16—92, 30—87, 35—69. Kiadóhivatal: 28—34. Nyomda: 30—93, 20—77. Tip. I.P.B.A. 40468